LULEÅ KOMMUN

UPPFÖLJNING

Uppföljning av övergripande mål till 2040 November 2022

Innehåll

Sammanfattning 3
Jämlik 5
Luleås invånare har en god och jämlik hälsa ...5
Bedömning 5
Delaktig 10
Luleås invånare är delaktiga i samhällets utveckling 10
Bedömning 10
Aktiv 14
Luleås invånare har ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv 14
Bedömning 14
Natur 20
Luleås naturvärden finns kvar och har plats att utvecklas 20
Bedömning 20
Klimat 24
Luleå har ingen påverkan på klimatet 24
Bedömning 24
Grannskap 28
Luleås invånare bor i ett gott grannskap 28
Bedömning 28
Vardag 35
Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv ...35
Bedömning 35
Innovation 41
Luleå är ett ledande nav för tillväxt och innovation 41
Bedömning 41
Arbete 46
Luleås invånare har arbete 46
Bedömning 46

Sammanfattning

De nio övergripande målen beslutades av kommunfullmäktige i april 2019 för att visa Luleå kommuns uppdrag i förhållande till Vision Luleå 2050. I november 2021 beslutade kommunfullmäktige om en höjning av ambitionerna som innebar att både visions- och måråret flyttades fram till 2040.

Denna uppföljning ska varje år kommentera måluppfyllelse till 2040. Uppföljningen blir ett underlag för utvecklingsområden för mandatperioden, strategisk plan och verksamhetsplanering.

Indikatorerna presenteras på hemsidan, uppdateras kontinuerligt och en rapport tas ut i november varje år.

Detta är den fjärde uppföljningen som visar att vägen för att nå målen är inledd och att mycket arbete återstår. Med knappt 20 år kvar till 2040 är det naturligt att det för de flesta av målen är osäkert om de kan nås. För två mål bedöms utmaningen att nå målet vara större, det gäller för Delaktig och Aktiv. För dessa mål rekommenderas kraftfulla åtgärder.

Nedan ges korta kommentarer till varje mål:

Bedömning Jämlik: Det är osäkert om målet kan nås till 2040

De flesta indikatorerna visar en oförändrad utveckling. För att nå målet behövs ett fortsatt fokus på de faktorer som påverkar jämlikheten.

Bedömning Delaktig: Målet kan inte nås till 2040.

Några indikatorer visar en svagt positiv utveckling, men det är också tydligt att vi ligger långt ifrån målet. För de tre indikatorer med negativ trend är trenden tydligt negativ. För att nå målet behövs fokus på ökade möjligheter till delaktighet.

Bedömning Aktiv: Målet kan inte nås till 2040.

För några av de med negativ utveckling är trenden starkt negativ. Enbart en av indikatorerna visar en starkt positiv trend. Målet kommer inte att nås utan en mängd olika typer av åtgärder.

Bedömning Natur: Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

De flesta indikatorer pekar på en oförändrad trend vilket pekar på att det krävs fler åtgärder för att nå målet. Det är svårt att hitta ett bra urval av indikatorer för målet. Det är också svårt att kunna jämföra sig med andra kommuner. Ingen av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg.

Bedömning Klimat: Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

Majoriteten av indikatorerna visar en positiv trend men också att vi är mycket sämre än andra kommuner. Det är svårt att hitta ett bra urval av indikatorer för målet. Vårt energisystem med användning av restenergi från en stor industri gör att det är svårt att få rättvisande värden samt att jämföra med andra kommuner.

Bedömning Grannskap: Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

Den samlade bilden är att utvecklingen är svår att se och många av indikatorerna har en långsam utveckling. De indikatorer som handlar om bostäder har positiva trender. Mer än hälften av indikatorerna har en oförändrad utveckling.

Bedömning Vardag: Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

Drygt hälften av indikatorerna visar en svagt positiv utveckling och den andra halvan oförändrad. Ett fortsatt fokus på resvanor, ekologiska livsmedel och resurshushållning behövs för att nå målet. Flera indikatorer har påverkats av pandemin.

Bedömning Innovation: Målet kan nås till 2040.

Indikatorerna visar på en positiv utveckling. För att nå målet behövs fortsatt arbete med att ge förutsättningar för tillväxt och innovationer.

Bedömning Arbete: Målet kan nås till 2040.

Flera av indikatorerna visar en positiv utveckling. För att säkert nå målet behövs ett fortsatt fokus på behöriga elever, fler nyanlända i arbete och fler invånare.

Jämlik

Luleås invånare har en god och jämlik hälsa.

Målet syftar till att ge förutsättningar för jämlika livsvillkor, god hälsa och livskvalitet för alla i Luleå genom att uppmärksamma olika villkor avseende kön, ålder, grupper och geografiska områden.

1

JÄMLIK

Luleås invånare har en god och jämlik hälsa.

När vi målet? : Osäkert

Trend:

Bedömning

Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

De flesta indikatorerna visar en oförändrad utveckling. För att nå målet behövs ett fortsatt fokus på de faktorer som påverkar jämlikheten.

Det är ett bra urval av indikatorer för målet. Det finns även indikatorer under andra mål som berör detta mål. Flera av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg. Målet följs med tio indikatorer, tre av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend och sex har en oförändrad. Två indikatorer, hälsotillstånd och medellivslängd bedöms ha en negativ trend.

Indikator ÖM.1.1

Andel 16-84 år som har bedömt sitt allmänna hälsotillstånd som bra eller mycket bra

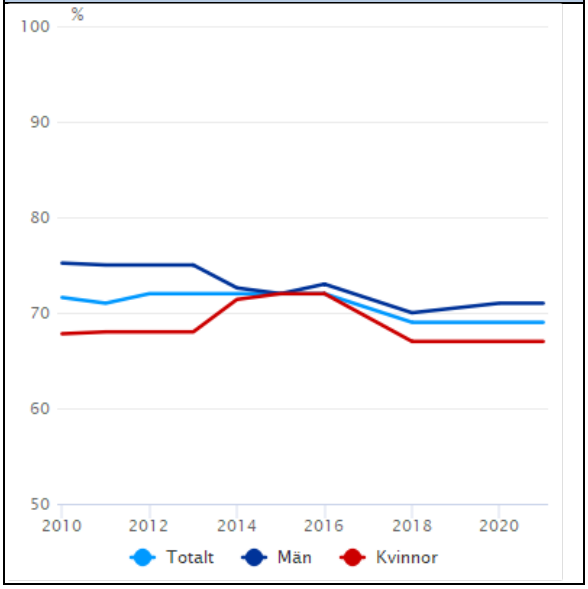

Datakälla: Kolada (Hälsa på lika villkor)

Kommentar

Trenden är negativ.

Den nationella undersökningen som gjordes 2021 med ett mindre antal enkäter för Luleå kommun visar liknande resultat som 2018, förutom att andel män som uppger att de har en god hälsa har ökat något. Fler män än kvinnor uppger att de har en god självupplevd hälsa. Både andelen kvinnor och män som uppger att de har en god hälsa har minskat jämfört med 2016.

Undersökningen 2018 visade att upplevd god hälsa sjunker med stigande ålder. De med lång utbildning har en bättre självupplevd hälsa än de med kort utbildning. Både män och kvinnor i Luleå har sämre hälsa jämfört med riket.

Undersökningen Hälsa på lika villkor görs nationellt vartannat år med ett mindre antal enkäter per kommun. Vi har gjort utökat urval i undersökningen 2010, 2014, 2018 och har beställt utökat urval till undersökningen 2022.

Indikator ÖM.1.2

Antal ohälsodagar per person

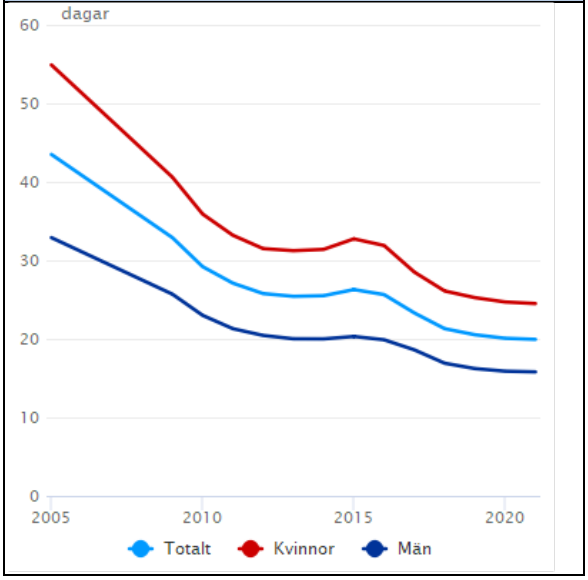

Datakälla: Kolada (Försäkringskassan)
Ohälsotalet är ett mått på utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning från socialförsäkringen.

Kommentar

Trenden är positiv.
Antal ohälsodagar har minskat successivt sedan 2001, både för män och kvinnor.
Kvinnor har betydligt fler ohälsodagar än män, kvinnor 24,5 dagar och män har 15,8 dagar.
Mellan 2020 och 2021 minskade antalet ohälsodagar i samtliga åldersgrupper förutom bland män 50-59 år där det ökat något. Antal ohälsodagar ökar med stigande ålder. I åldersgruppen 60-64 har kvinnor 56 ohälsodagar och män 34,6 st.
Det finns stora skillnader i antal ohälsodagar mellan kommunens olika stadsdelar och byar. I en kommundel hade kvinnorna 45,5 ohälsodagar under 2021.
Både kvinnor och män i Luleå har färre ohälsodagar jämfört med riket där kvinnor har 26,4 ohälsodagar och män 17,8 dagar.

Indikator ÖM.1.3

Medellivslängd som den beräknade livslängden vid födseln

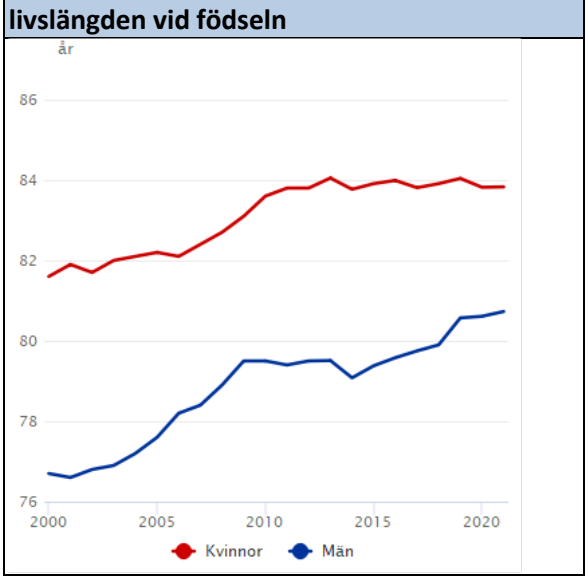

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trenden är negativ.
Kvinnor lever längre än män. För kvinnor ökade medellivslängden fram till 2013 då den högsta noteringen med 84,1 noterades. Därefter har det varierat något med en minskning från 2019 till 83,8 år i förväntad medellivslängd. Kvinnor i Luleå lever kortare jämfört med riket (84,4 år) och även jämfört med socioekonomiskt liknande kommuner (84,5). I riket och i socioekonomiskt liknande kommuner ökar medellivslängden bland kvinnor medan den minskar i Luleå.
Medellivslängden bland män i Luleå har ökat varje år mellan 2013 och 2019 och ökat igen efter 2020 till 80,7 år i förväntad medellivslängd. Män i Luleå har en kortare förväntad medellivslängd jämfört med riket som är 80,8 år och med socioekonomiskt liknande kommuner (81,1). Utvecklingen i förväntad medellivslängd bland männen i Luleå följer samma trend som riket och socioekonomiskt liknande kommuner.
Det finns en socioekonomisk skillnad där både kvinnor och män i Luleå beräknas leva ca sex år längre om de har lång utbildning jämfört med om de har kort utbildning.

Indikator ÖM.1.4

Antal barn och unga placerade på annan plats än hemma

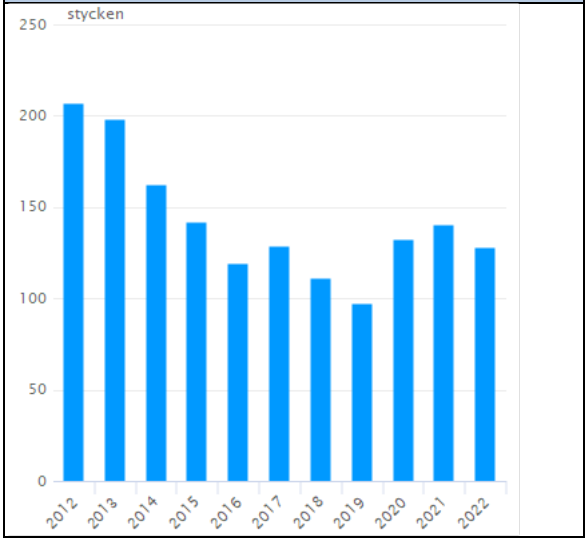

Datakälla: Egen
Indikatorn visar hur många i åldrarna 0-20 år som var placerade i familjehem, förstärkta familjehem och HVB-hem/SIS-hem under augusti månad.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Under augusti 2022 var det 128 barn och unga som var placerat på annan plats än hemma, fördelat på 63 flickor och 65 pojkar. Det är en minskning med tolv barn i jämförelse med 2021. Det är fler barn som placeras i familjehem och det görs fler akuta placeringar av barn.
Uppdragen kring barn och unga är i dag mer komplicerade och barnen är yngre. Under åren med pandemin har stödet till barn/unga, vuxna/föräldrar varit begränsat, samt därmed en begränsad insyn om vilket behov som funnits i familjer. Detta kan ha påverkat antalet.
Ett fortsatt arbete sker i tät samverkan med vårdnadshavare, anhöriga, skola, polis, regionen och andra samhällsaktörer för att tillsammans arbeta för ett tidigt samordnat stöd för att barn och ungas behov ska kunna tillgodoses i hemmet. Utmaning är att rekrytera familjehem med kompetens, tid och möjlighet att ta emot barn och unga är också en faktor att utveckla andra möjliga insatser och stöd i hemmet.

Indikator ÖM.1.5

Barn i ekonomiskt utsatta hushåll

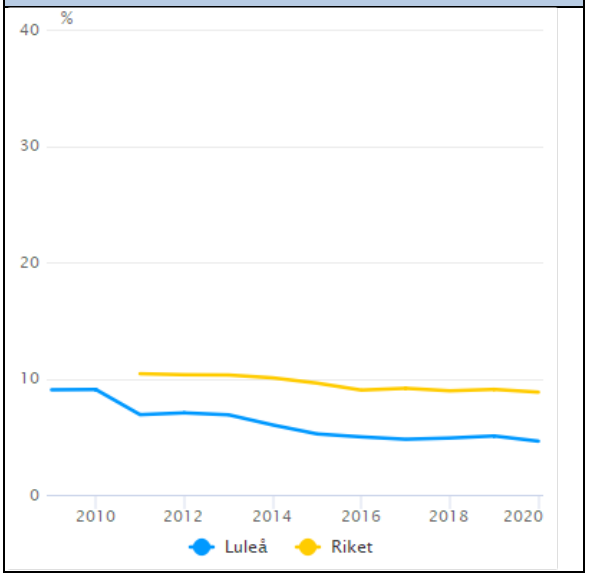

Datakälla: Kolada
Indikatorn redovisar barn mellan 0-19 år (omfattar inte personer som inte har fått uppehållstillstånd).

Kommentar

Trenden är positiv.
Den negativa utvecklingen som varit mellan 2017 och 2019 har år 2020 vänt och andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll är 4,6%, den lägsta noteringen. Luleå har en lägre andel än riket och socioekonomiskt likande kommuner som har 8,8% respektive 8,9%.
2020 fanns det 678 barn i åldrarna 0-17 år i ekonomiskt utsatta hushåll i kommunen, en minskning med 69 barn. Barn i ekonomiskt utsatta hushåll finns i de flesta kommundelar men i tre stadsdelar finns fler än 80 barn.
2019 var Luleå på plats 50 bland landets kommuner enligt Rädda barnens ranking.
Ca 65% av de ekonomiskt utsatta hushållen med barn har försörjningsstöd. Under 2020 har den andelen fortsatt att minska, och Luleå har nu lägre siffror än vid någon tidigare mätning. 2020 var vi mitt i en pandemi, regering och riksdag beslutade om flertalet insatser samt olika ekonomiska stöd för att bromsa effekterna av denna. Några var särskilt riktade till barnfamiljer som till exempel förhöjt bostadsbidrag. Detta kan ha bidragit till att bromsa att fler hushåll med barn behövde ekonomiskt bistånd under 2020.

Indikator ÖM.1.6

Andel vuxna med ekonomiskt bistånd i 10-12 mån under året

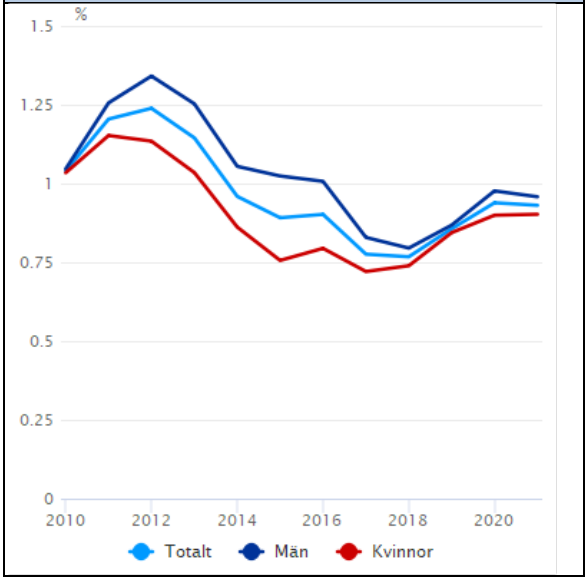

Datakälla: Kolada

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Trenden bedöms som oförändrad i Luleå, medan genomsnittet för riket har en negativ trend. Anledningen till långvarigt behov av ekonomiskt bistånd under 2021 var liksom tidigare år främst svag förankring på arbetsmarknaden, långvarig psykisk ohälsa och sjukskrivning.
I Luleå kan man se att kvinnor i något högre utsträckning än män mottog ekonomiskt bistånd på grund av sjukskrivning men att skillnaden minskat något under 2021.
Till följd av pandemin var det under 2021 begränsade möjligheter till samverkan mellan socialtjänsten och sjukvården gällande denna målgrupp, vilket kan ha bidragit till att trenden inte förändrats gällande personer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Pandemin gjorde också att målgruppen arbetssökande som mottog ekonomiskt bistånd under 2021 hade svårare att komma ut på till exempel arbetsträning och praktik, då nya deltagare inte togs emot, det var ett lägre intag av deltagare eller hade införts andra restriktioner.
Luleå har liknande värden som socioekonomiskt liknande kommuner.

Indikator ÖM.1.7

Antal polis- och sjukhusrapporterade trafikolyckor med personskador per 100 000 invånare

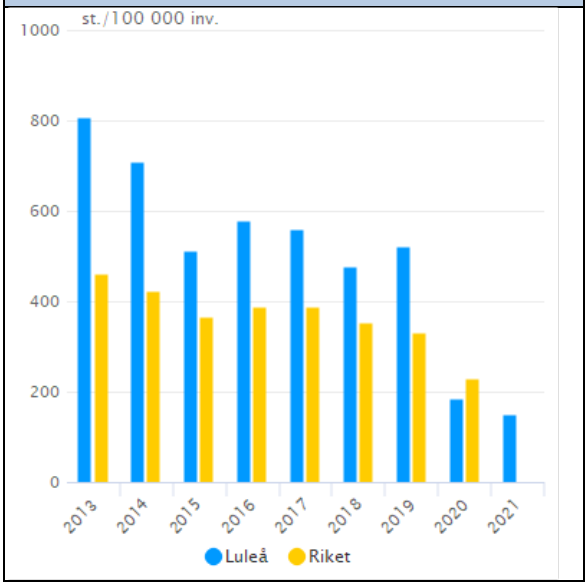

Datakälla: Kolada (Strada/SCB)
Indikatorn visar antal trafikolyckor per 100 000 invånare som inneburit personskada eller haft en dödlig utgång.

Kommentar

Trenden är positiv.
Olyckorna har minskat över tid. Den kraftiga minskningen 2020 och 2021 kan tyda på att pandemin medfört att sjukvården inte har hunnit rapportera samt att vi rest mindre och därmed råkat ut för färre olyckor.
Trafikmätningarna av resande till och från Luleå centrum visar liten skillnad i antalet gående och cyklister samt en tydlig minskning av biltrafik 2020 och en återgång 2021 till samma nivå som 2019 och lite färre resande med buss. Rikets statistik omfattar bara polisrapporterade olyckor vilket innebär att nästan alla singelolyckor med gående och cyklister saknas i rikets statistik. Detta gör det svårt att jämföra.

Indikator ÖM.1.9

Andel barn, 1-5 år, inskrivna i förskolan

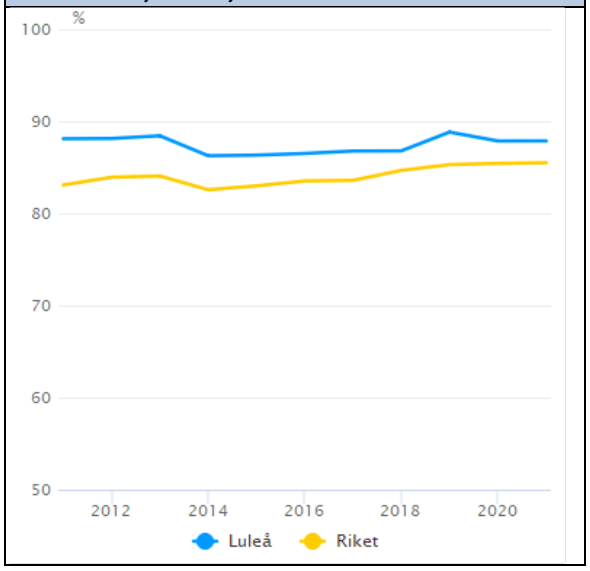

Datakälla: Kolada (Skolverket)

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Andelen barn i förskola har varit stadigt hög i mer än tio år. Nästan 88 procent av barnen i förskoleåldern finns i förskolan. Majoriteten av de barn som inte är inskrivna i förskola är yngre än 3 år. Från och med 3 års ålder erbjuds alla barn en plats i förskolan, oavsett föräldrarnas sysselsättning, i åldrarna 3-5 år finns mer än 97% av barnen i förskolan.
Flickor och pojkar tar del av verksamheten i ungefär lika stor grad.
Vårdnadshavare har under lång tid prioriterat att låta sina barn ta del av omsorg, lek och lärande som erbjuds i verksamheterna. Luleå kommun har länge haft en väl utbyggd förskola med en hög andel förskollärare vilket har gjort att en plats i förskolan är attraktiv. I jämförelse med både snittet för riket som helhet och i jämförelse med snittet för större städer ligger Luleå kommun något högre.

Indikator ÖM.1.10

Bedömning av antalet individer med samma förvärvsinkomst

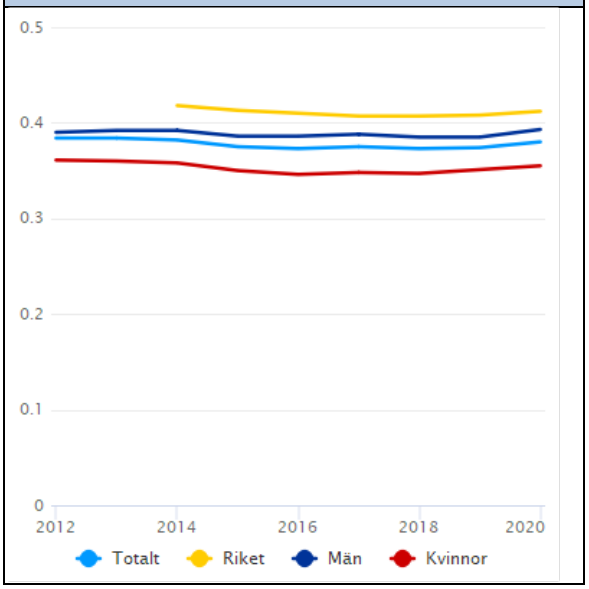

Datakälla: Kolada (SCB)
Indikatorn kallas ginikoefficienten som har ett värde mellan noll (0) och hundra procent (1). Talet 0 innebär att alla individer har exakt lika stora tillgångar (dvs total jämlikhet) medan 1 innebär total ojämlikhet. Koefficienten bygger på sammanräknad förvärvsinkomst.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Den ekonomiska jämlikheten i Luleå mätt utifrån förvärvsinkomst har ökat under många år men mellan 2019 och 2020 har jämlikheten både bland kvinnor och män i Luleå minskat något. I Luleå har kvinnor mer jämlika inkomster än män som har en större inkomstspridning.
Luleå är mer ekonomiskt jämlikt jämfört med riket men är något sämre jämfört med socioekonomiskt liknande kommuner.

Delaktig

Luleås invånare är delaktiga i samhällets utveckling

Målet syftar till att försvara demokratin, att öka möjligheterna till delaktighet, att driva dialoger och att nå en jämställd representation.

Bedömning

Målet kan inte nås till 2040.

Några indikatorer visar en svagt positiv utveckling, men det är också tydligt att vi ligger långt ifrån målet. För de tre indikatorer med negativ trend är trenden tydligt negativ. För att nå målet behövs fokus på ökade möjligheter till delaktighet. Det är ett bra urval av indikatorer för målet som dock skulle behöva kompletteras med representation i olika beslutsorgan. Flera av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg.

Målet följs med sex indikatorer, två av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend och en en oförändrad. Det är tre indikatorer som har en negativ trend, valdeltagande, tillit och påverka beslut.

Indikator ÖM.2.1

Andel som deltar i valet till kommunfullmäktige

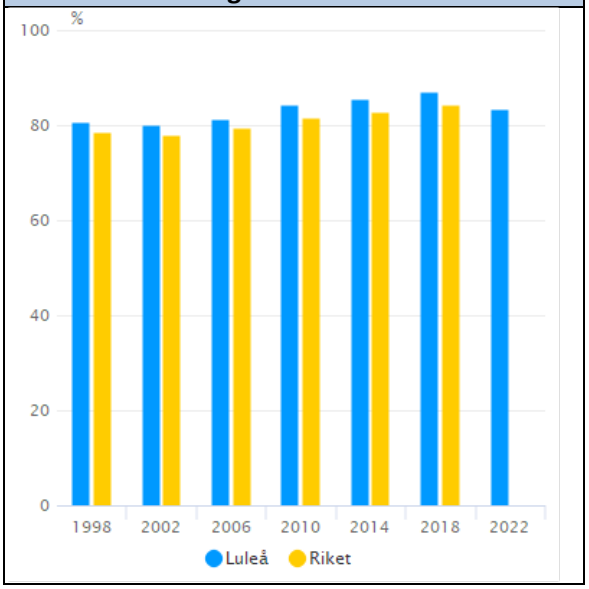

Datakälla: SCB

Kommentar

Trenden är negativ.

År 2022 var andelen som röstade till kommunfullmäktige i Luleå 83,4%, vilket är en tydlig minskning jämfört med förra valet. Luleå har en högre andel jämfört med riket som har 80,4%. Det har även varit en minskning av valdeltagande i hela riket. Valdeltagandet varierar i olika valkretsar mellan 91 och 69 procent. Skillnaderna har ökat från förra valet från 19 till 22,5 procent mellan den valkrets med högst och den med lägst valdeltagande.

Indikator ÖM.2.2

Andel i årskurs 8 och år 2 på gymnasiet som tror sig ha stor möjlighet att själv föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen

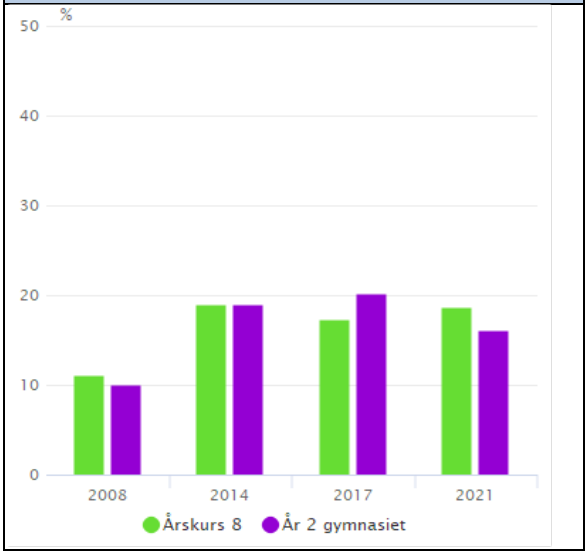

Datakälla: LUPP

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Andelen i åk 8 som anser att de har ganska eller mycket stora möjligheter att föra fram sin åsikt till de som bestämmer har ökat något sedan förra undersökningen. Det är fler pojkar än flickor som tycker att de har stora möjligheter att föra fram åsikter.
I år två på gymnasiet har andelen som anser att de har ganska eller mycket stora möjligheter att föra fram sin åsikt till de som bestämmer minskat med drygt fyra procent. Det är även här fler pojkar än flickor som tycker att de har stora möjligheter att föra fram åsikter. Fler flickor än pojkar upplever mycket små/inga möjligheter att föra fram sina åsikter.
Beaktas bör att svarsfrekvensen i båda årskurserna var väsentligt högre år 2021 i jämförelse med 2017.
Undersökningen genomförs inte varje år, nästa genomförs 2025.

Indikator ÖM.2.3

Andel 16-84 år med avsaknad av tillit till andra

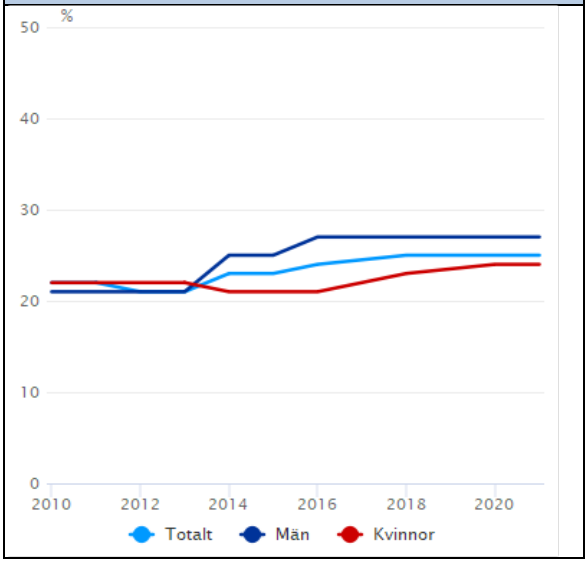

Datakälla: Kolada (Hälsa på lika villkor)
Svar på fråga i befolkningsundersökningen Hälsa på lika villkor: "Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?"

Kommentar

Trenden är negativ.
Den nationella undersökningen som gjordes 2021 med ett mindre antal enkäter för Luleå kommun visar liknande resultat som 2018, förutom att andel kvinnor som inte anser sig lita på andra har ökat. 2021 är det 24 procent kvinnor och 27 procent män som uppgett i undersökning att de inte anser sig lita på andra i allmänhet. Sedan 2010 är det fler både män och kvinnor som uppger att de saknar tillit till andra.
Undersökningen 2018 visade att högsta andelen som inte anser sig lita på andra finns i åldersgruppen 16-29 år. Det finns en socioekonomisk skillnad där de med kort utbildning i större utsträckning saknar tillit till andra jämfört med de med lång utbildning, gäller både kvinnor och män. Luleås resultat är lika som i riket.
Undersökningen Hälsa på lika villkor görs nationellt vartannat år med ett mindre antal enkäter per kommun. Vi har gjort utökat urval i undersökningen 2010, 2014, 2018 och vi har beställt utökat urval till undersökningen 2022.

Indikator ÖM.2.4

Andel vuxna, 18-84 år, som bedömer möjligheten att påverka innehållet i politiska beslut i kommunen som bra

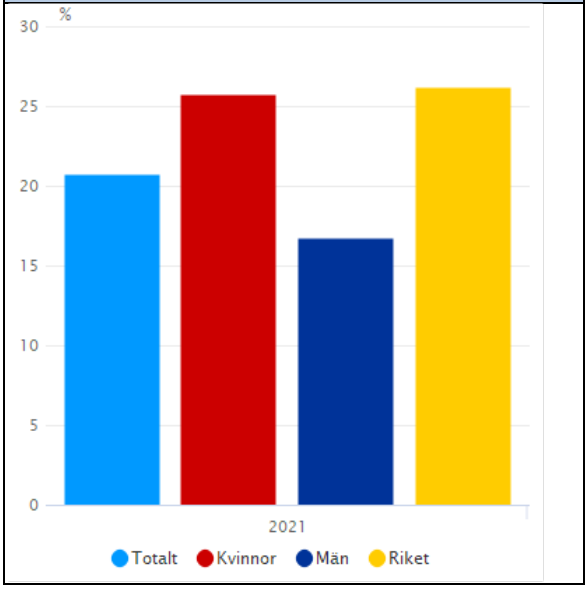

Datakälla: Kolada (SCB medborgarundersökning)

Medborgarundersökningen ställer frågan *"Vad tycker du om möjligheterna som kommunens invånare har att påverka innehållet i politiska beslut?"*. Här visas andelen som har svarat *"Mycket bra"* eller *"Ganska bra"* på frågan. De som har svarat *"Vet inte"/"Ingen åsikt"* har exkluderats.

Kommentar

Trenden är negativ.
Indikatorn var tidigare ett betygsindex av svar på flera frågor, indexet hade en negativ utveckling mellan 2014 och 2020.
Talet är nytt för 2021. Kvinnor är mycket mer nöjda jämfört med män, 26% jämfört med 17%. Luleå har ett sämre värde jämfört med riket.

Indikator ÖM.2.5

Andel dagar med föräldrapenning som tas ut av män

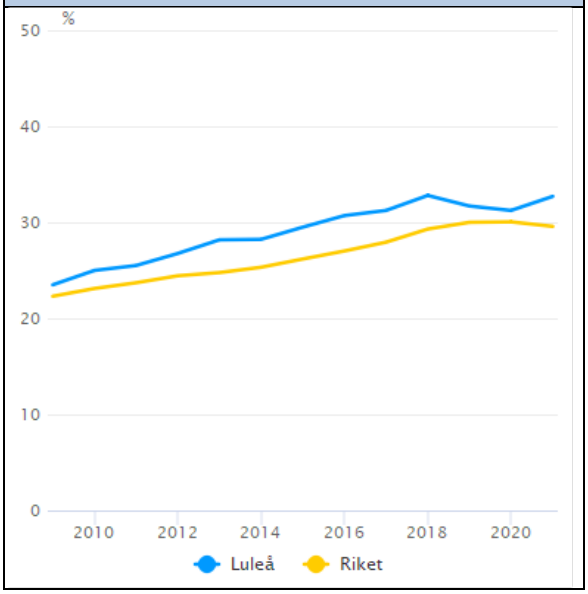

Datakälla: Kolada (Försäkringskassan)

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Utvecklingen har varit svagt positiv på lång sikt. Den har haft en negativ trend efter 2018, som nu har vänt med en ökning det senaste året.
År 2021 tar män ut 32,7% av totala antalet dagar med föräldrapenning,det är på samma nivå som 2018. Vad minskningen beror på är oklart. Jämfört med genomsnittet för riket ligger Luleås värde högre, rikets utveckling var det senaste året är svagt negativ. I jämförelse med andra större städer ligger Luleås värde bland de högre, på andra plats efter Umeå.
Det är fortfarande lång väg kvar till att föräldrar delar lika på dagarna i föräldraförsäkringen.

Indikator ÖM.2.6

Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst

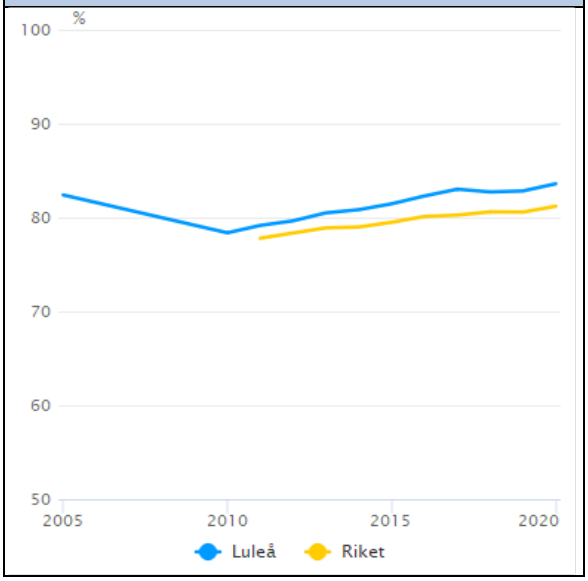

Datakälla: Kolada (SCB, Regionfakta)

Kommentar

Trenden är positiv.

Luleå kommun följer en svagt positiv trend där lönegapet mellan män och kvinnor minskar långsamt. År 2020 var kvinnors mediannettoinkomst 83,6 % av mäns mediannettoinkomst. Luleå har bättre värden än riket, 81,2 %. Luleå ligger högt även i förhållande till andra jämförbara större städer och har gjort det under en längre tid. En förklaring kan vara att männen har en mindre lönespridning här. Det är fortfarande vanligare att kvinnor arbetar i yrken med lägre lönenivåer men under senare år har yrkessegregeringen minskat. Fler kvinnor har akademisk utbildning, chefsuppdrag och arbetar i traditionellt mansdominerade branscher. Vissa kvinnodominerade yrken, som exempelvis läkare, har också haft en gynnsam löneutveckling.

Aktiv

Luleås invånare har ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv

Målet syftar till att nå ett aktivt föreningsliv, att ge upplevelser, att öka möjligheterna att utöva och delta.

Bedömning

Målet kan inte nås till 2040.

För några av de med negativ utveckling är trenden starkt negativ. Enbart en av indikatorerna visar en starkt positiv trend. Målet kommer inte att nås utan en mängd olika typer av åtgärder.

Det är ett bra urval av indikatorer för målet som även visar målets bredd. Flera av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg.

Målet följs med nio indikatorer, en av dessa har för kort tidsserie för att trend ska kunna bedömas. Tre indikatorer har en positiv utvecklingstrend och en har en oförändrad trend. Det är fyra som har en negativ trend, mycket att göra, fetma, lån på bibliotek och kulturskolans verksamhet.

Indikator ÖM.3.1

Andel unga som upplever att det finns mycket att göra på fritiden

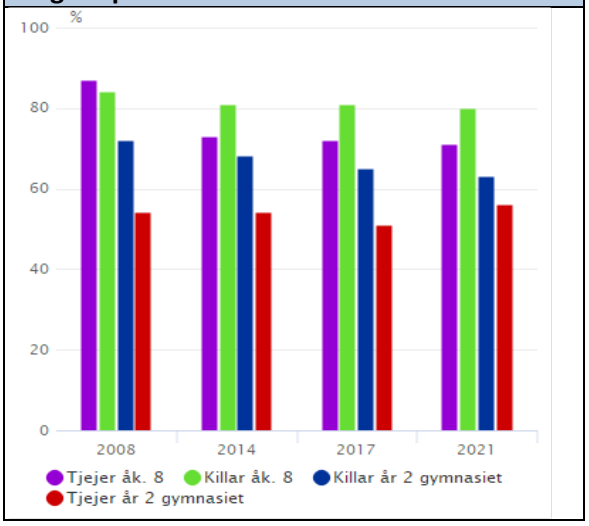

Datakälla: LUPP

Indikatorn visar andelen av eleverna i åk 8 och år 2 på gymnasiet som upplever att det finns ganska mycket eller väldigt mycket att göra på fritiden.

Kommentar

Trenden är negativ.

Luleå kommun erbjuder ett fritidsutbud med stora möjligheter att utöva olika typer av sport men utbudet av kulturella och kreativa aktiviteter är av mindre omfattning. LUPP-enkäten 2021 genomfördes mitt i pandemin då ungas tillgång till fritidsutbudet var begränsat.

Killar upplever sig ha ett större utbud än vad tjejer gör i båda åldersgrupperna. I jämförelse med 2017 års siffror så går siffrorna ner för killar i åk 8 och år 2 på gymnasiet samt tjejer i åk 8.

Luleå kommuns siffror för killar och tjejer i åk 8 ligger i ungefär samma nivåer som riket. Störst avvikelse mellan Luleå kommun och riket 2021 återfinns bland killar i år 2 på gymnasiet. Däremot går siffrorna för tjejer år 2 på gymnasiet upp med 5,6% i jämförelse med 2017 och närmar sig rikets nivåer i LUPP 2021.

Bland unga med annan könstillhörighet kan en förbättring på ca 15% ses jämfört med 2017, betydligt bättre till än riket i övrigt.

Nästa undersökning genomförs 2025.

Indikator ÖM.3.2

Andel i åk 7 som rör på sig minst en timme så de blir andfådda, tre gånger eller mer per vecka

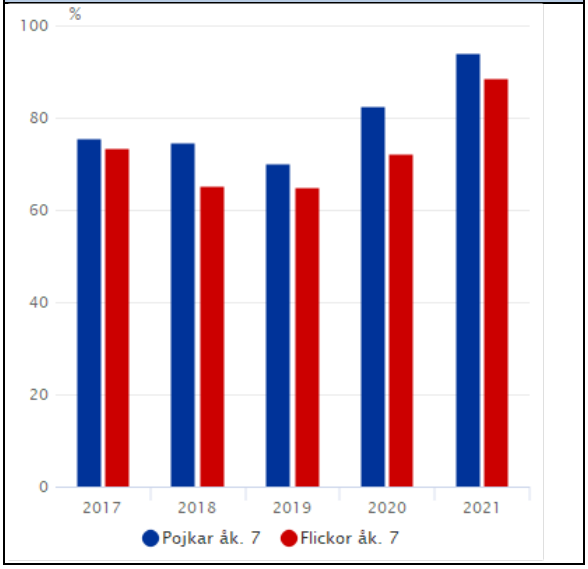

Datakälla: Elevhälsoenkät, årliga hälsosamtal
Indikatorn visar andelen per läsår. Läsår 2020/2021 motsvarar 2021 i diagrammet.

Kommentar

Trenden är positiv.
Indikatorn visar andelen flickor och pojkar som genom fysisk ansträngning blir andfådda, minst en timme vid minst tre tillfällen under en vecka. Underlaget bygger på insamling av statistik från de elevhälsosamtal som hålls av skolsköterskor med eleverna. Vid mättillfället 2021 hade andelen fysiskt aktiva ungdomar ökat jämfört med de två tidigare tillfällen. Tyvärr finns det inte tillräckligt med underlag att tillgå för att bedöma trenden för målet 2022. Förklaringen till detta är att insamlingen av data det senaste året har genomgått en omorganisering, som ännu inte är klar. Höstterminen 2019 ökades grundskolans undervisningstid i idrott och hälsa. I åk 7 har eleverna nu 160 minuter idrott och hälsa per vecka, från tidigare 110 minuter per vecka. Detta kan vara en del av förklaringen till att andelen unga som ofta är fysiskt aktiva gått upp efter 2019. Det finns idag inga planer på att minska undervisningstiden i idrott och hälsa.

Indikator ÖM.3.3

Andel 16-84 år som under det senaste året deltagit i en eller ingen aktivitet

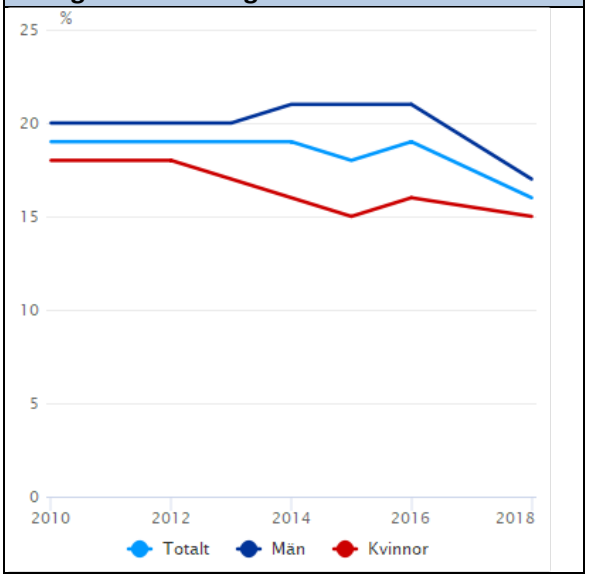

Datakälla: Hälsa på lika villkor
Avser fråga i befolkningsundersökningen Hälsa på lika villkor: ”Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna?” Den innehåller en uppräkning av 12 olika aktiviteter allt från bio, privat fest, sportevenemang till att följa sociala nätverkssajter på internet. Svarande har fått ange ett eller flera alternativ. Med få sociala aktiviteter avses att man deltagit i en eller ingen social aktivitet under de senaste 12 månaderna.

Kommentar

Trenden är positiv.
Sedan 2014 har andelen som uppgett att de deltar i få sociala aktiviteter minskat. Det är vanligare att män deltar i färre sociala aktiviteter jämfört med kvinnor. Jämfört med riket är det färre män och kvinnor i Luleå kommun som deltagit i få sociala aktiviteter. Det finns en socioekonomisk skillnad där de med kort utbildning i större utsträckning deltar i få sociala aktiviteter jämfört med de med lång utbildning.
Utökat urval i undersökningen har gjorts 2010, 2014 och 2018.

Indikator ÖM.3.4

Andel 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 minuter per vecka

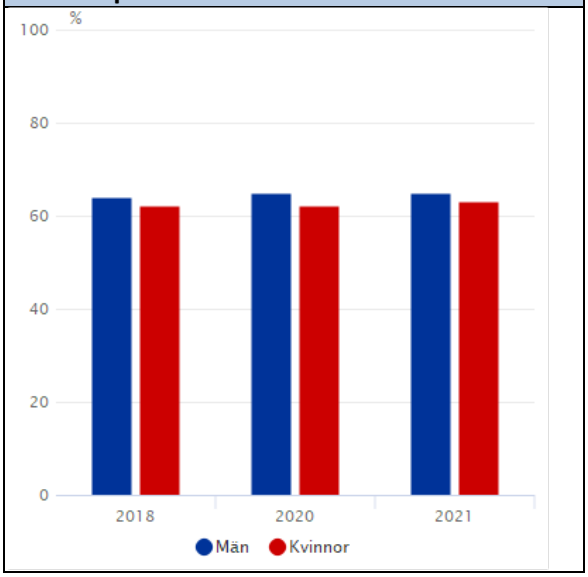

Datakälla: Kolada (Befolkningsundersökning Hälsa på lika villkor)

WHO rekommenderar vuxna att vara fysiskt aktiva minst 150 minuter per veckan med minst måttlig intensitet.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Den nationella undersökningen som gjordes 2021 med ett mindre antal enkäter för Luleå kommun visar på en liten ökning både bland andelen män och kvinnor som är fysisk aktiva 150 min per vecka. Något fler män än kvinnor är fysiskt aktiva i Luleå. Jämfört med riket är det både färre kvinnor och män i Luleå än i riket som är fysiskt aktiva enligt rekommendation. Detsamma gäller socioekonomiskt liknande kommuner i riket.
Undersökningen 2018 visade att bland män i Luleå är det inte så stora skillnad i fysisk aktivitet i olika åldersgrupper från 16 år upp till 64 år. Bland kvinnor är det flest aktiva i åldersgruppen 16-29 år där 78% är fysiskt aktiva enligt rekommendation 150 min/vecka. Det finns en socioekonomisk skillnad där de med lång utbildning är fysiskt aktiva enligt rekommendation i större utsträckning än den med kort utbildning.

Indikator ÖM.3.5

Andel vuxna, 18-84 år, som bedömer möjligheterna att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar som bra

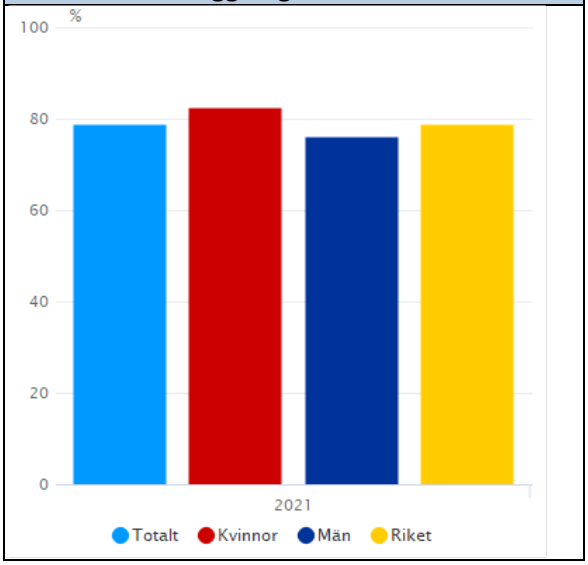

Datakälla: Kolada (SCB:s medborgarundersökning)

Medborgarundersökningen ställer frågan "Vad tycker du om möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar?". Här visas andelen som har svarat "Mycket bra" eller "Ganska bra" på frågan. De som har svarat "Vet inte"/"Ingen åsikt" har exkluderats.

Kommentar

Trenden kan inte bedömas.
Indikatorn var tidigare ett betygsindex av svar på flera frågor, det hade en svagt negativ utveckling mellan 2010 och 2020.
Talet är nytt för 2021. Kvinnor är mer nöjda än män, 82% jämfört med 76%. Luleå får ett betyg som ligger precis på genomsnittet för riket. Jämfört med andra kommuner har Umeå kommun mer nöjda invånare 82,3% ger där möjligheterna ett bra betyg.
När invånarna bedömer de belysta motionsspåren så får vi en topplacering jämfört med andra kommuner. För bedömningen av öppettider och skötsel får vi betyg som ligger nära genomsnittet för riket.

Indikator ÖM.3.6

Andel 16-84 år med ett BMI högre än 30

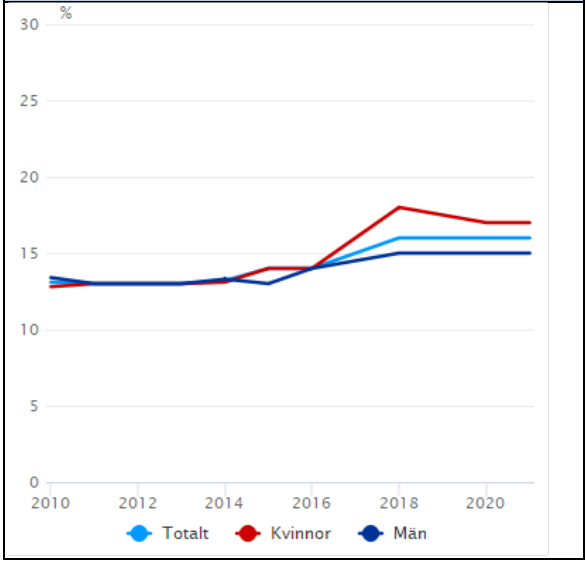

Datakälla: Kolada (Hälsa på lika villkor)

Fetma har personer med ett Body Mass Index (BMI) på 30 eller högre. BMI är ett mått på förhållandet mellan vikt och längd.

Kommentar

Trenden är negativ.

Andelen med fetma har ökat både bland kvinnor och bland män. Den nationella undersökningen som gjordes 2021 med ett mindre antal enkäter för Luleå kommun visar liknande resultat som 2018 för män men en liten minskning bland kvinnor. Andelen kvinnor med fetma ökade kraftigt mellan 2014 till 2018 men sedan minskat med 1% till 17%. Det är något högre andel kvinnor än män i Luleå med fetma. Det är fler kvinnor i Luleå både än i riket och i socioekonomiskt liknande kommuner som har fetma. Bland män är det tvärt om – lägre andel både jämfört med riket och socioekonomiskt liknande kommuner. Undersökningen 2018 visade att högsta andelen med fetma finns i åldersgruppen 45-64 år. Bland män finns en socioekonomisk skillnad med högre andel med fetma bland de med kort utbildning jämfört med de som lång utbildning.

Undersökningen Hälsa på lika villkor görs nationellt vartannat år med ett mindre antal enkäter per kommun. Vi har gjort utökat urval i undersökningen 2010, 2014, 2018 och beställt utökat urval till undersökningen 2022.

Indikator ÖM.3.7

Lån från kommunala bibliotek, antal/inv

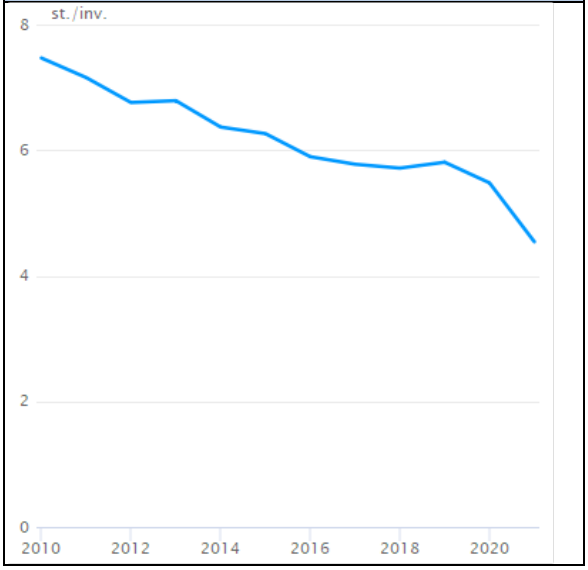

Datakälla: Kolada (Kungliga biblioteket, SCB)

Indikatorn redovisar totalt antal lån i kommunen (inkl all media och barnlitteratur). Avser endast folkbibliotek (skolbibliotek ingår inte).

Kommentar

Trenden är negativ.

Antalet lån per invånare har i Luleå precis som i övriga Sverige minskat jämfört med tidigare. 2021 hade vi 4,5 lån per invånare, ett värde som ligger nära riket (4,3). I jämförelse med andra kommuner ligger vi på ungefär samma nivå som Piteå och Skellefteå men långt under Umeå som ligger bland de högsta värdena med 9,1 lån per invånare.

En förklaring är att biblioteken har påverkats av pandemin. Dels genom att färre har besökt våra bibliotek och dels genom begränsade öppettider och begränsningar i hur länge man fått vistas i biblioteksrummet. Detta är de mest troliga faktorerna till den minskningen. Trenden i hela Sverige är att antal lån/individ minskar. Det är svårt att säga om den kommer fortsätta minska eller om vi nått en nivå som kommer ligga kvar. Genom att erbjuda fler meröppna bibliotek i Luleå, skulle utlånen kunna visa en ökning för 2022.

Indikator ÖM.3.8

Andel vuxna, 18-84 år, som bedömer det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen som bra

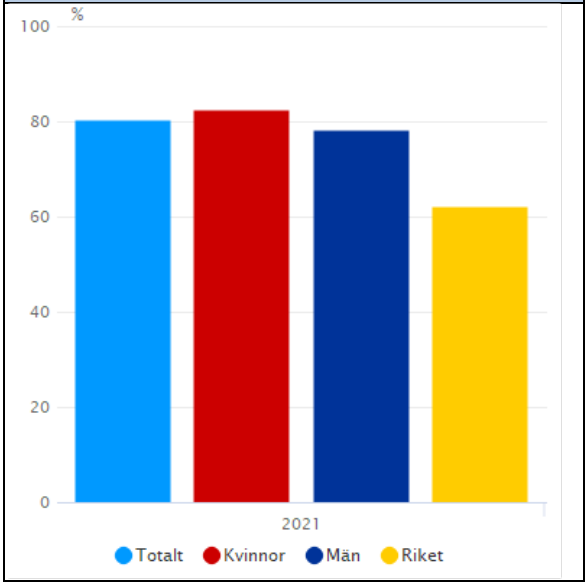

Datakälla: Kolada (SCB medborgarundersökning)
Medborgarundersökningen ställer frågan "Vad tycker du om det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen (t.ex. konstutställningar, teater, konserter etc.)?". Här visas andelen som har svarat "Mycket bra" eller "Ganska bra" på frågan.

Kommentar
Trenden är positiv.
Indikatorn var tidigare ett betygsindex av svar på flera frågor, indexet hade en svagt negativ utveckling mellan 2010 och 2019.
Talet är nytt för 2021. Kvinnor är mer nöjda än män, 82% jämfört med 78%. Luleå får ett mycket högre betyg jämfört med riket som ligger på 62%. Detta är en bra siffra i jämförelse med andra kommuner där t ex Piteå ligger på 64,2%, Sundsvall 72,9%, Gävle 80,1% och Umeå 85%.
Vi får också ett högt betyg på vårt arbete för att främja det lokala kulturlivet, 70,9% av invånarna ger ett högt betyg jämfört med riket som ligger på 57,8%.

Indikator ÖM.3.9

Antal deltagande elever i kulturskolans verksamhet, både valbara kurser och projekt

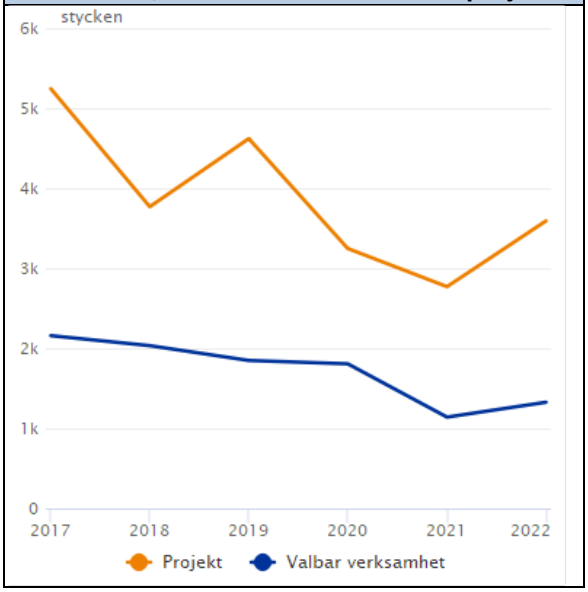

Datakälla: Kultur- och fritidsförvaltningen
Valbara kurser finns inom musik, dans, bild och media. Elever, i åldrarna 6-19 år, anmäls av föräldrarna. Kulturskolan är också en resurs med projekt och det är förskole- och skolpersonal anmäler sin klass eller grupp i åldrarna 1-19 år. Läsår 2020/2021 motsvarar 2021 i diagrammet.

Kommentar
Trenden är negativ.
Minskningen av antalet deltagare i kulturskolans verksamhet kan förklaras med några olika faktorer. Pandemin har påverkat deltagandet, då fysiska kontakter har undvikits. Kulturskolan har även haft en minskad grundbemanning som följd av minskad budget. Verksamheten har även påverkats lokalmässigt av att en annan skola i kommunen tvingats byta lokaler med kort varsel på grund av mögelskada.
Antal deltagande elever i projekt varierar mellan åren och det har oftast att göra med vilken typ av aktiviteter som erbjuds. Även hur stora grupper som deltar per gång och om man träffas en eller flera gånger påverkar antalet. Att antalet deltagare i projekt ökat under läsåret 21/22 jämfört med året innan är sannolikt en effekt av minskade pandemirestriktioner. Då det är pedagogerna som anmäler sina grupper/klasser till projekten så är könsfördelningen jämn bland

deltagande elever, och speglar könsfördelningen inom respektive åldersgrupp i kommunen. När det gäller deltagande i valbara kurser så ses dock en lägre representation av pojkar: läsåret 2021/2022 var 41% av deltagarna pojkar och 59% flickor.
Förutom valbar verksamhet och projekt (som redovisas i diagrammet ovan) ingår även andra delar i Kulturskolans uppdrag som ger barn och elever en möjlighet att delta aktivt i kulturlivet. Exempelvis köper kulturskolan in och arrangerar scenkonst. Det är svårt att jämföra kulturskolans verksamhet med andra kommuners kulturskoleverksamhet, då uppdrag och organisering skiljer sig åt mellan olika kommuner.
.

Natur

Luleås naturvärden finns kvar och har plats att utvecklas

Målet syftar till att stödja den biologiska mångfalden, att försvara våra viktiga resurser skogen & havet och att förstärka möjligheten att vara i naturen.

Bedömning

Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

De flesta indikatorer pekar på en oförändrad trend vilket pekar på att det krävs fler åtgärder för att nå målet. Det är svårt att hitta ett bra urval av indikatorer för målet. Det är också svårt att kunna jämföra sig med andra kommuner. Ingen av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg. Målet följs med sex indikatorer, två av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend och tre har en oförändrad trend. En indikator har en negativ trend, exploaterad strandzon.

Indikator ÖM.4.1

Andel av markytan på öarna som är skyddade

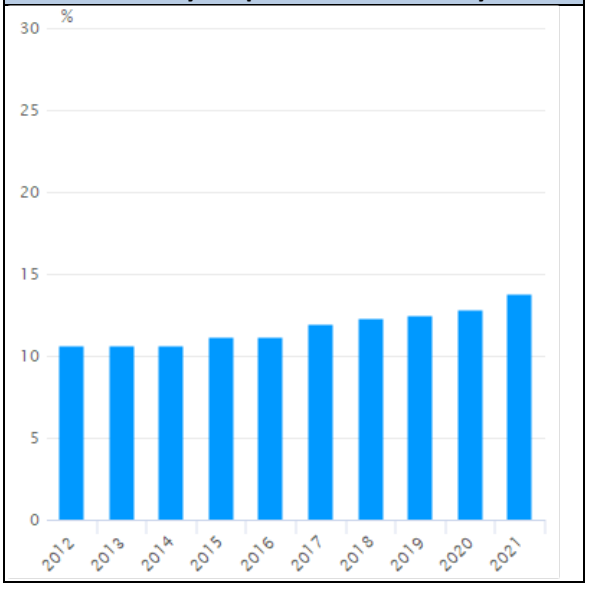

Datakälla: Egen

Indikatorn avser naturreservat och biotopskydd.

Kommentar

Trenden är positiv.
Utvecklingen är långsamt ökande och svagt positiv. Under 2017 bildades kommunens första marina naturreservat, Kallfjärden. Luleå kommun hade ett mål i översiktsplan 2013 att skapa fem nya naturreservat till 2020, målet har inte nåtts.

Indikator ÖM.4.2

Andel skyddad produktiv skogsmark

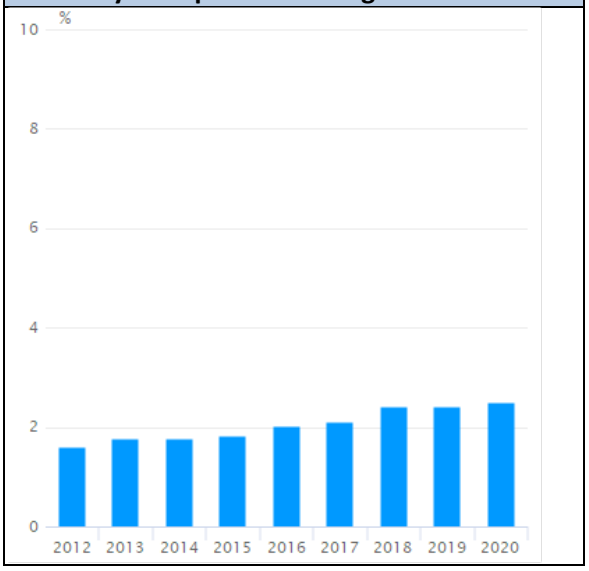

Datakälla: Egen

Indikatorn omfattar naturreservat, naturminne och biotopskyddsområden.

Kommentar

Trenden är positiv.
Trenden har under flera år varit mycket svagt positiv, med en genomsnittlig ökning på 0,1 % per år. Arealen skyddsvärd skog som finns kvar totalt sett i kommunen uppgår till några enstaka ytterligare procent.
I kommunens naturvårdsplan anges 5 % som mål, vilket är ungefär den storleksordningen det handlar om. En handfull pågående statliga reservatsbildningar kommer att öka den skyddade arealen ytterligare några tiondedelar, men inom överskådlig tid kommer man inte att nå den andelen skydd.

Indikator ÖM.4.3

Andel skyddad natur

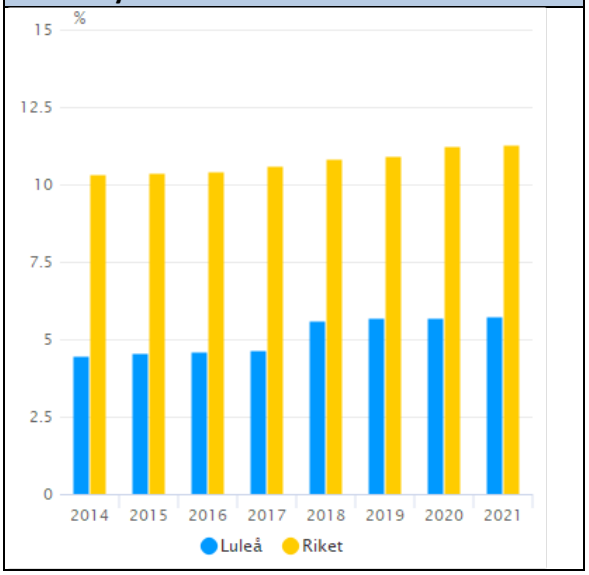

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Trenden har på lång sikt varit svagt positiv, de senaste åren har dock utvecklingen stannat av. Under 2017 bildades naturreservatet Kallfjärden som skyddar ett stort havsområde, vilket syns i statistiken från och med 2018. Luleå kommun hade ett mål i översiktsplan 2013 att skapa fem nya naturreservat till 2020. Målet har inte nåtts. Sedan 2009 då naturreservatet Ormberget-Hertsölandet bildades har inga beslut om nya kommunala reservat tagits.
Luleå kommun ligger i gruppen kommuner med mellanvärden. I gruppen med de högsta värdena finns flera fjällkommuner men även Umeå, Göteborg och Västerås.

Indikator ÖM.4.4

Andel exploaterad area av 100 m strandzon längs fastlandskusten

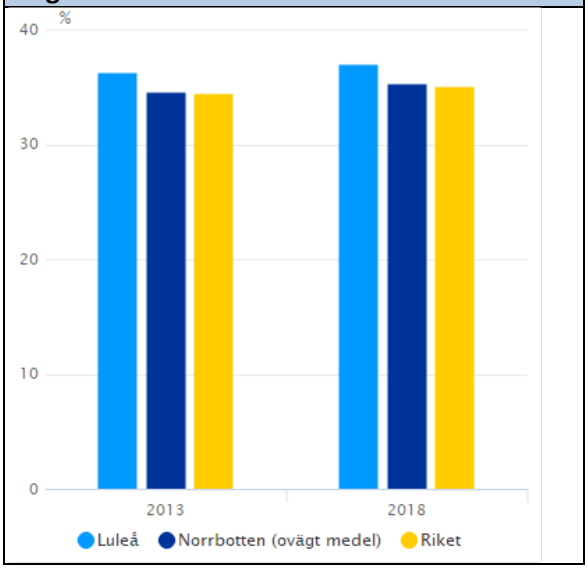

Datakälla: Länsstyrelsen

Kommentar

Trenden är negativ.
Exploateringsgraden längs kommunens fastlandskust är hög och andelen kvarvarande oexploaterad strand minskar kontinuerligt.
Värdena varierar mycket i riket och det är svårt att jämföra kommuner, beroende på kuststräcka och storlek på befolkningen.
Luleå kommun har en högre exploateringsgrad än riket och ligger även högt i förhållande till övriga kustkommuner i Norrbotten.

Indikator ÖM.4.5

Andel sjöar med god ekologisk status

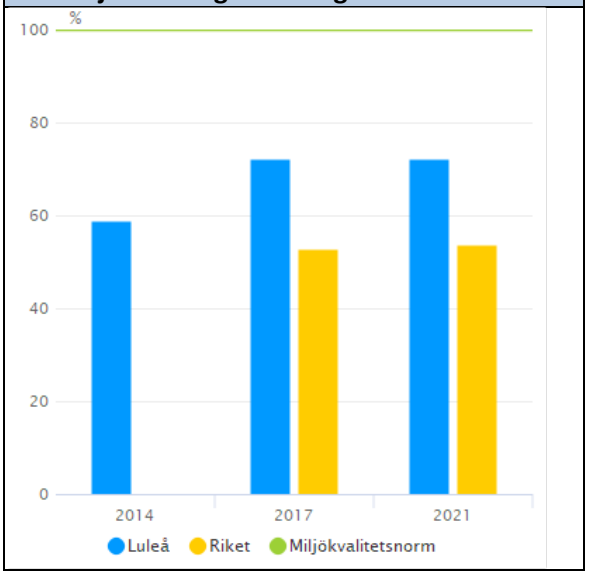

Datakälla: Kolada (VISS)

Enligt EU:s ramdirektiv för vatten ska alla vattenförekomster uppnå minst god ekologisk status. Klassningar görs i olika cykler, cykel 1 avser 2004-2009, cykel 2 2010-2016 och cykel 3 2017-2021.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
I Luleå kommun klarar de flesta sjöar upp till god eller hög status. I några fall bidrar dock övergödning, fysiska ingrepp och påverkan på sjöarnas hydrologi till att miljökvalitetsnormen inte nås.
Luleå ligger i gruppen kommuner med de högsta värdena tillsammans med flera av Norrbottens kommuner.
Ingen förbättringen i bedömd status har skett under den senaste förvaltningscykeln, 2017-2021.

Indikator ÖM.4.6

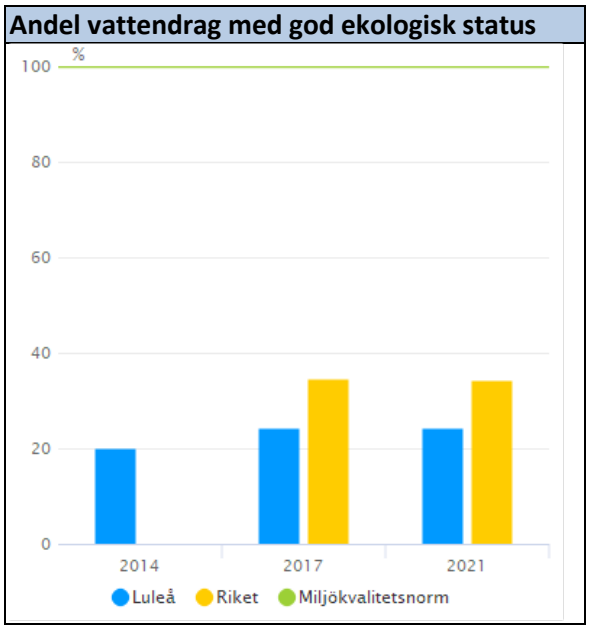

Datakälla: Kolada (VISS)

Enligt EU:s ramdirektiv för vatten ska alla vattenförekomster uppnå minst god ekologisk status. Klassningar görs i olika cykler, cykel 1 avser 2004-2009, cykel 2 2010-2016 och cykel 3 2017-2021.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
I Luleå kommun är många vattendrag påverkade av fysiska ingrepp som bland annat ger upphov till vandringshinder för vattenlevande organismer. Situationen är dock bättre än Sverige i genomsnitt. Vi har till exempel inte samma problem med övergödning som man har i andra delar av landet.
Ingen förbättring i bedömd status har skett under den senaste förvaltningscykeln, 2017-2021.

Klimat

Luleå har ingen påverkan på klimatet

Målet syftar till att vi ska bli energieffektivare, att öka användningen av förnybara bränslen, öka andelen hållbara färdsätt och att producera förnybar energi.

Bedömning

Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

Majoriteten av indikatorerna visar en positiv trend men också att vi är mycket sämre än andra kommuner. Det är svårt att hitta ett bra urval av indikatorer för målet. Vårt energisystem med användning av restenergi från en stor industri gör att det är svårt att få rättvisande värden samt att jämföra med andra kommuner. Det finns även indikatorer under andra mål som berör detta mål. Ingen av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg.

Det krävs flera mycket kraftfulla åtgärder för att nå utsläppsminskningar och ett fåtal av dessa bedöms vara på plats.

Målet följs med sex indikatorer, varav en inte går att bedöma. Fyra av indikatorerna bedöms ha en positiv utvecklingstrend.

Indikator ÖM.5.1

Utsläpp av koldioxid exklusive industri per invånare

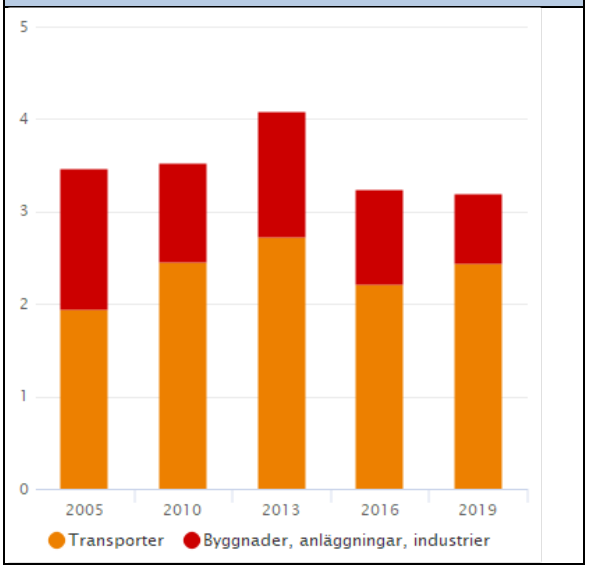

Datakälla: Nationella emissionsdatabasen (RUS), bearbetad

Indikatorn redovisar utsläpp från nationell statistik (exklusive flyg, sjöfart och tillverkning i andra länder). Statistiken bearbetas lokalt och SSAB:s utsläpp tas inte med och uppgifter om den lokala produktionen av fjärrvärme kommer från Luleå Energi.

Uppgifterna tas fram vart tredje år när nationell energistatistik blir tillgänglig, nästa redovisning för 2022 kommer under 2024.

Kommentar

Trenden är positiv.

Eftersom SSAB:s verksamhet är en nationell angelägenhet tas inte dessa utsläpp med, dessa utsläpp uppskattas till 85% av de totala utsläppen från verksamhet i Luleå kommun. De bearbetade utsläppssiffrorna, som även redovisas för Luleå kommun i EUs Borgmästaravtal, visar en minskning men också en stor variation mellan åren. De tidiga åren 1995 och 2000 bygger på ett mycket osäkert statistiskt underlag.

Indikator ÖM.5.2

Energianvändning per invånare för uppvärmning och el i bostaden

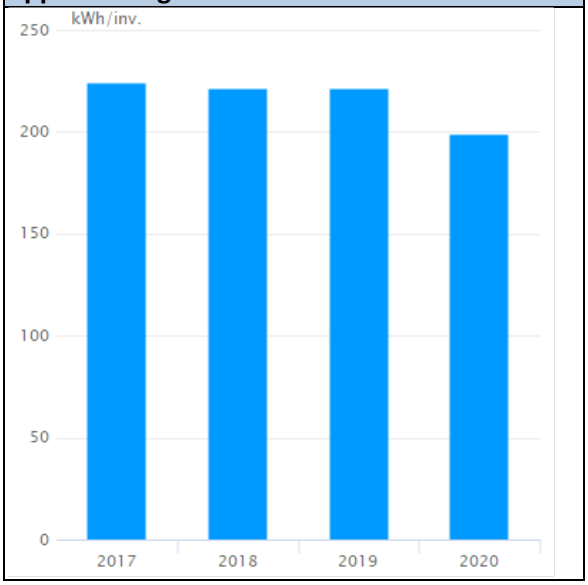

Datakälla: Luleå Energi AB, SCB

Indikatorn visar energianvändningen för småhus och flerbostadshus.

Kommentar

Trenden är positiv.

Energianvändningen i småhus och flerbostadshus har minskat framförallt under de senaste åren.

Om man jämför energianvändning per bostad så använder en bostad i ett småhus mer än dubbelt så mycket energi som en bostad i ett flerbostadshus. Om man jämför olika stadsdelar kan man se att Lövskatan, Lulsundet och Kronan har en högre energianvändning per invånare än Centrum, Malmudden och Bergviken. Boendeytan per person har en ökande trend, vilket gör att den totala energianvändningen i bostäder också ökar.

Indikator ÖM.5.3

Energianvändning per invånare

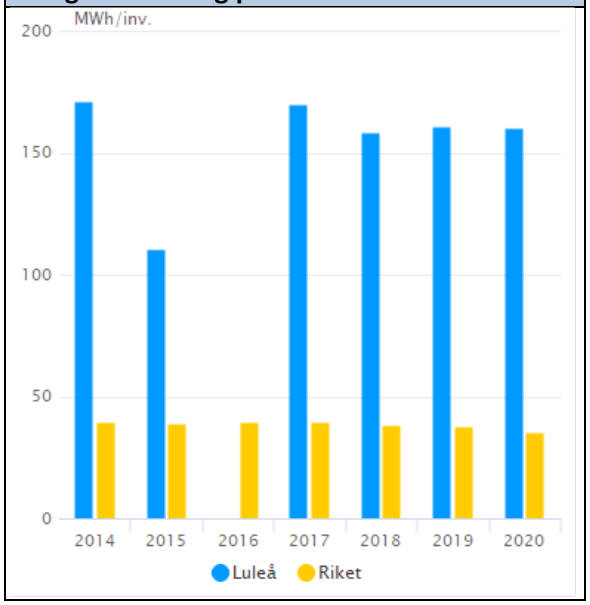

Datakälla: Kolada (SCB/Energimyndigheten)

Kommentar

Trenden kan inte bedömas.

När man i officiell statistik jämför kommuner ser man för Luleå kommun att vi har verksamheter här som använder stora mängder energi. Energianvändningen kan variera mellan åren oftast på grund av SSABs verksamhet.

Man kan diskutera om detta tal verkligen ger en rättvis redovisning och förmodligen ligger vår energianvändning i nivå med riket eller något högre på grund av ett kallt klimat.

Indikator ÖM.5.4

Andel förnybara drivmedel i kollektivtrafiken

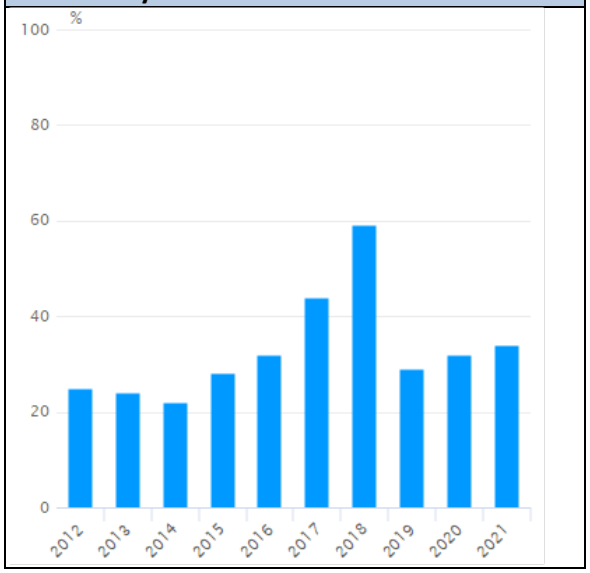

Datakälla: Luleå Lokaltrafik

Indikatorn redovisar drivmedel som använts i den lokala kollektivtrafiken med buss.

Kommentar

Trenden är positiv.
Trenden har vänt och är nu sedan bottennoteringen 2019 svagt positiv, men mycket återstår innan 2018 års värden är tillbaka.
Sett över tid från 2012 har de fossilfria bränslena varit etanol, biogas och HVO.
Andelen HVO ökade markant under 2017 och 2018, då stora mängder diesel ersattes. Men 2019 och 2020 krympte tillgången till HVO, samtidigt som etanolbussarna fasades ut på grund av ålder. År 2018 infördes el som bränsle.
Diesel är fortfarande det dominerande bränslet i den lokala kollektivtrafiken. Detta beror till vis del på svårigheter att få tag på biogasbussar och reservdelar till elbussar.

Indikator ÖM.5.5

Andel miljöbilar av totalt antal bilar

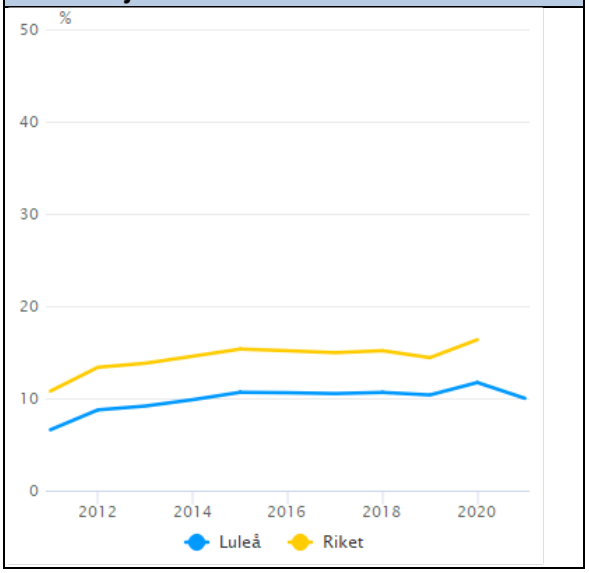

Datakälla: Kolada (SCB)

Från 1 juli 2018 avser uppgiften klimatbonusbilar. Avser bilar som vid tiden för registrering uppfyllde kraven för miljöbil. Från 1 juni 2018 avser uppgiften klimatbonusbilar. Bilar registrerade före den 1 januari 2013 ska uppfylla kriterierna för MB2007 och bilar registrerade 1 januari 2013 eller senare ska uppfylla kriterierna för MB2013.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Andelen har långsamt ökat över längre tid med en något större ökning under 2020, dock har andelen minskat under 2021. Vad detta beror på är oklart. I Luleå finns det en mycket lägre andel miljöfordon jämfört med genomsnittet för riket (ca 16%).
Tittar man på nyregistrerade fordon så är 52 % av dessa bilar miljöbilar. Luleå har 513 bilar per 1000 invånare, vilket är mer än riket (477 st).

Indikator ÖM.5.6

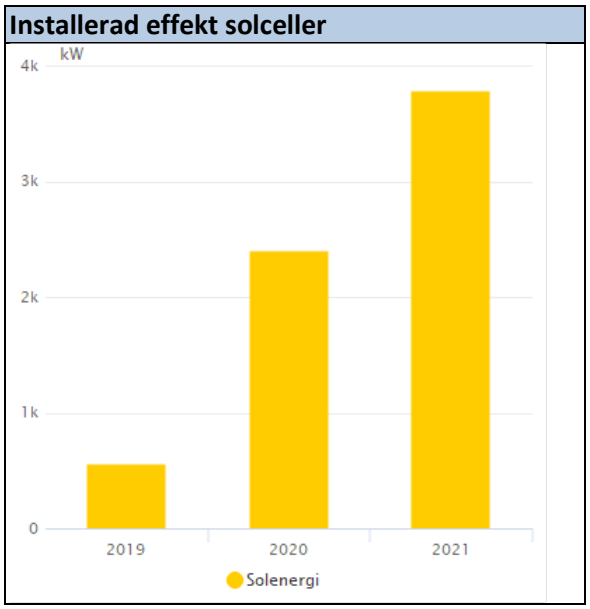

Datakälla: Luleå Energi

Indikatorn visar total installerad effekt i solceller på elnätet.

Kommentar

Trenden är positiv.
Mängden lokal förnyelsebar el från solceller i elnätet ökar kraftigt. Antalet solcellsanläggningar ökar och är nu 141 st, liksom den totalt installerade effekten på solcellsanläggningarna. Den installerade effekten för solceller har under de två senaste åren ökat med närmare 7 gånger och den levererade mängden el ut på elnätet från dessa anläggningar har under denna period fördubblats.
Alla solelanläggningar ger tillsammans ca 1650 MWh varje år, varav Luleå Energi's egna anläggningar ger ca 650 MWh/år.

Grannskap

Luleås invånare bor i ett gott grannskap

Målet syftar till goda bostadsområden, att öka tryggheten, att bo nära till service och skola samt en ökad tillgänglighet för alla.

Bedömning

Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

Den samlade bilden är att utvecklingen är svår att se och många av indikatorerna har en långsam utveckling. De indikatorer som handlar om bostäder har positiva trender. Mer än hälften av indikatorerna har en oförändrad utveckling.

Flera av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg.

Målet följs med tolv indikatorer. Fem av indikatorerna bedöms ha en positiv utvecklingstrend och sju en oförändrad trend.

Indikator ÖM.6.1

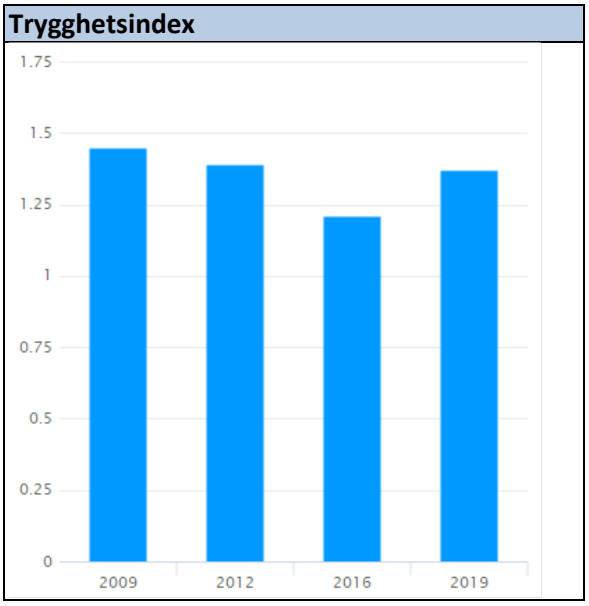

Datakälla: Trygghetsundersökning

Indikatorn är ett index, dvs en sammanräkning av flera frågor. Ju lägre index desto bättre.

Kommentar

Trenden är positiv.

Luleå kommun ligger på ett stabilt gott resultat. På kommundelsnivå är resultaten i de flesta fall i stort sett oförändrade och med gott utfall. Det finns dock finns några områden som uppvisar sämre resultat; Hertsön, Notviken och Porsön. Bästa resultaten uppvisas i Sörbyarna och Sunderbyn.

Män svarar i större utsträckning än kvinnor att de känner sig trygga. Åldersgruppen 20-49 år upplever sig mer otrygga än andra. De som bor i hyresrätt upplever sig mer otrygga än de som bor i bostadsrätt eller villa.

Indikator ÖM.6.2

Andel invånare (16-84 år) som ibland eller ofta avstår från att gå ut på grund av rädsla

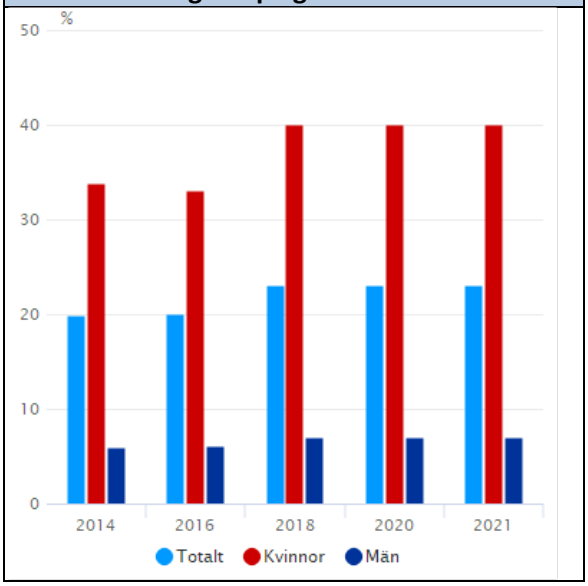

Datakälla: Kolada (Hälsa på lika villkor)

Avser frågan i befolkningsundersökningen Hälsa på lika villkor: ”Händer det att du avstår från att gå ut ensam av rädsla att bli överfallen, rånad eller på annat sätt ofredad?”

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Det är betydligt fler kvinnor än män som uppger att de avstått från att gå ut pga rädsla. Andelen ligger kvar på samma nivå som tidigare år efter en ökning i jämförelse med 2014 och 2016. Jämfört med riket är det en något lägre andel både kvinnor och män i Luleå kommun som avstått från att gå ut pga rädsla.

Indikator ÖM.6.3

Antal anmälda våldsbrott på 100 000 invånare

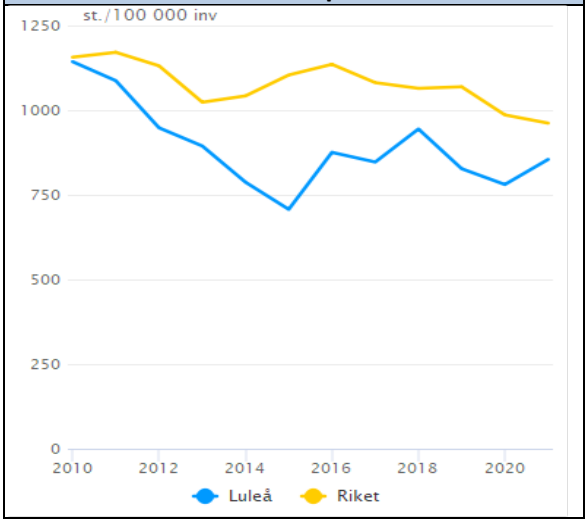

Datakälla: Kolada (BRÅ, SCB)

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Andelen anmälda våldsbrott ökade fram till 2010, minskade stadigt fram till 2015 för att därefter återigen öka. Mellan 2018 och 2020 har andelen minskat för att sedan öka igen 2021. Luleå kommun har färre anmälda våldsbrott jämfört med riket och ungefär lika många anmälda våldsbrott som genomsnittet för socioekonomiskt liknande kommuner.

Indikator ÖM.6.4

Andel vuxna (18-84 år) som kan rekommendera andra att flytta till Luleå kommun

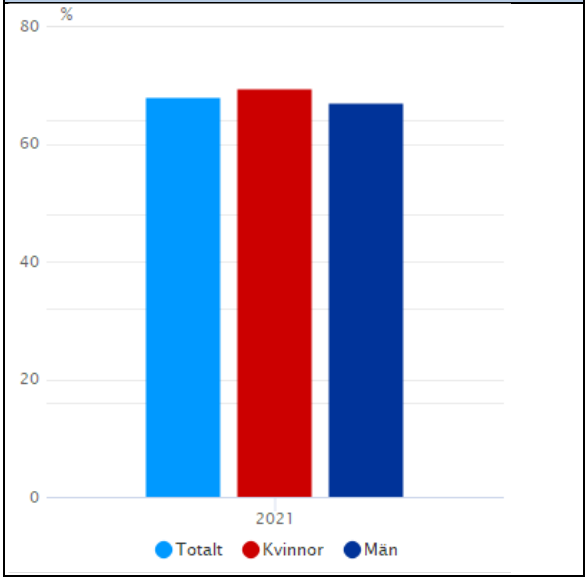

Datakälla: SCB:s medborgarundersökning

Medborgarundersökningen ställer frågan "Kan du rekommendera andra som inte bor här i kommunen att flytta hit?". Här visas andelen som har svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del" på frågan. De som har svarat "Ingen åsikt" har exkluderats.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Frågan har ändrats något jämfört med tidigare undersökningar. Indikatorn hade en negativ utveckling mellan 2012 och 2019.
Medborgarundersökningen har ändrats, därför visar diagrammet endast ett värde.
68% av Luleås medborgare rekommenderar en flytt till kommunen. Det är ett värde som är bättre än rikets på 62%. Vi får ett sämre betyg än Umeå där 76% rekommenderar kommunen.
Alla kommuner deltar inte i medborgarundersökningen.

Indikator ÖM.6.5

Antal stadsdelar och samlande byar med minst 10 procent av invånarna som är utrikesfödda

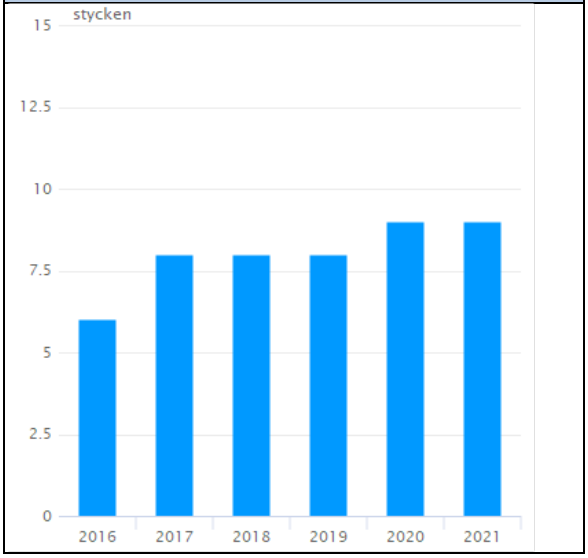

Datakälla: SCB, kommunen

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Det finns 10 stadsdelar och tre samlande byar i Luleå kommun.
Sedan 2016 har det skett en ökning och nu är det drygt två tredjedelar av dessa områden som har en ökad mångfald bland invånarna.
Det är generellt en högre andel utrikesfödda i stadsdelarna jämfört med de samlande byarna. Porsön har högst andel födda utomlands med 24,7% och Antnäs har den lägsta andelen med 4,2%. Genomsnittet för stadsdelarna och de samlade byarna i Luleå kommun är 13,6%. Mjölkudden, Porsön och Hertsön har störst andel utrikesfödda invånare i området.

Indikator ÖM.6.6

Antal bostäder per 1 000 invånare

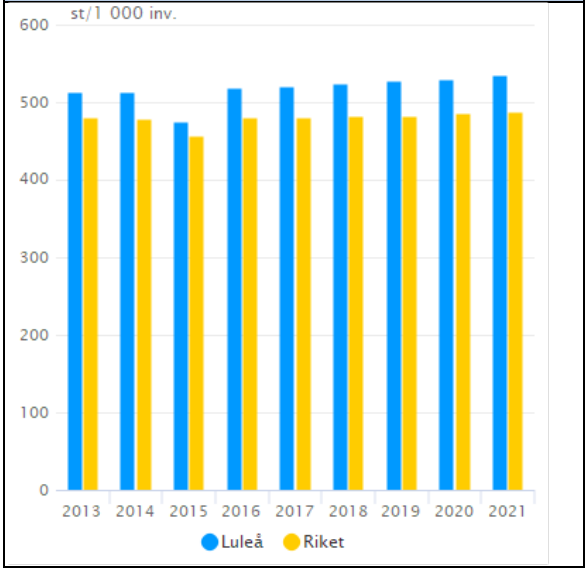

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trenden ärpositiv.
Antalet bostäder per 1000 invånare har stadigt ökat. Antalet i riket varit i stort sett oförändrat över tid och ligger på en lägre nivå. Luleå har en bostadsförsörjning på samma nivå som Umeå.
År 2015 är det en plötslig dipp i diagrammet både för Luleå kommun och riket. Detta beror på att statistiken detta år inte har tagit med specialbostäderna, som man har gjort övriga år. Specialbostäder är äldreboenden, gruppbostäder och studentlägenheter.
I medborgarundersökningen ger invånarna bostadssituationen ett betyg som är sämre än t ex för Umeå och Östersund. Betyget har förbättrats sedan lägsta noteringarna 2015 och 2016. Invånarna bedömer möjligheten att hitta en bostad, utbudet av olika boendeformer och hur trivsamma bostadsområdena är.

Indikator ÖM.6.7

Antal lägenheter i nybyggda hus

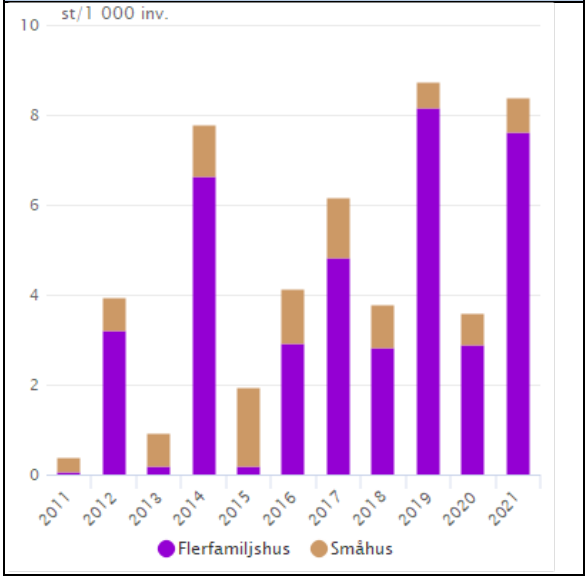

Datakälla: Kolada (SCB)

Indikatorn visar färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus i antal per 1000 inv.

Kommentar

Trenden är positiv.
Under 2021 färdigställdes 602 lägenheter i flerbostadshus vilket bidrar till en långsiktig uppåtgående trend och utgör 92% av de färdigställda hushållen.
Flest antal lägenheter i flerfamiljshus byggdes på Kronan och flest småhus färdigställdes på Dalbo och Hällbacken. Luleå kommun har en större genomsnittlig boyta per invånare jämfört med genomsnittet för riket.

Indikator ÖM.6.8

Antal nya bostäder som kan byggas med stöd av gällande detaljplaner den 31 dec per 1000 invånare

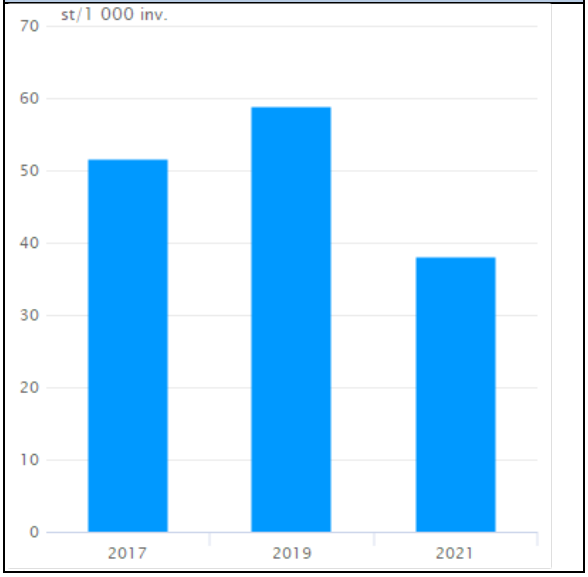

Datakälla: Kolada (Öppna jämförelser)

Kommentar

Trenden är positiv.
Luleå kommun har sedan en tid tillbaka haft en mycket god planberedskap. Sedan 2019 har talet gått ner något. Detta på grund av att bostadsbyggandet har ökat jämfört med framtagandet av nya detaljplaner.
Luleå kommun ligger fortfarande på en hög nivå jämfört med medelvärdet för alla kommuner som är 29 bostäder per 1000 invånare som kan byggas med gällande detaljplaner. Även när man jämför med kommuner i samma storlek ligger Luleå kommun högt.

Indikator ÖM.6.9

Andel stadsdelar och samlande byar med dagligvarubutik

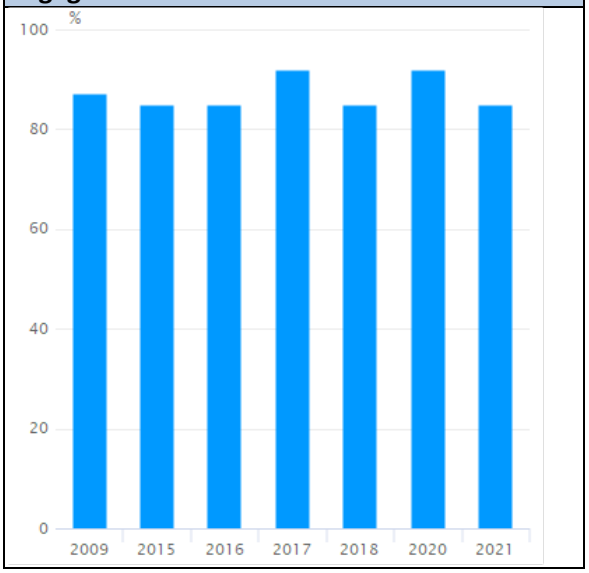

Datakälla: Egen

Indikatorn visas dagligvarubutik som minst säljer förpackade livsmedel, även kiosker och bensinstationer kan vara med. Det finns tio stadsdelar och tre samlande byar i Luleå kommun.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Alla stadsdelar och samlade byar utom Kronan och Persön har någon typ av dagligvarubutik. Centrum, Hertsön, Råneå och Örnäset är områden som har fler än en butik som säljer förpackade livsmedel. Mjölkudden, Notviken och Gammelstad har tappat butiker men har fortfarande (2021) en butik vardera.
Totala antalet livsmedelsbutiker har över tid minskat kraftigt, från 78 stycken år 1999 till 29 stycken år 2020, men har år 2021 ökat lite grann till 32 stycken.
I medborgarundersökningen 2020 ger invånarna det kommersiella utbudet ett betyg som ligger högre än genomsnittet för alla och på samma nivå som i andra större kommuner.

Indikator ÖM.6.10

Andel barn, 1-5 år, som bor inom 500 meter från förskola

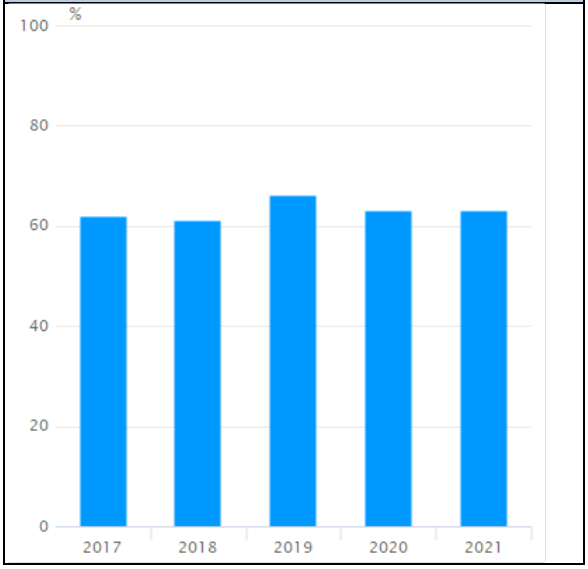

Datakälla: Egen

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Indikatorn visar att 2021 bor två tredjedelar av barnen i förskoleåldern nära en förskola, totalt 4735 barn i åldrarna 1-5 år. Andel av barnen som bor inom 1 km från förskola är 90%.

Indikator ÖM.6.11

Boendes medelavstånd till skyddad natur (naturreservat och biotopskyddsområde)

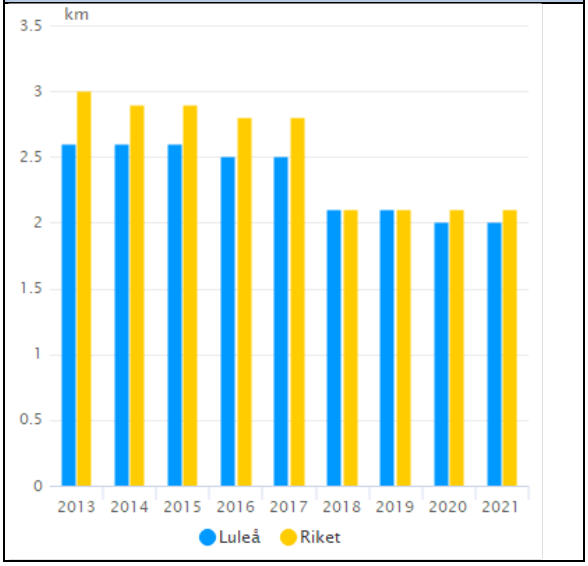

Datakälla: SCB

Indikatorn visar från och med 2018 även biotopskyddsområden (i skog och på övrig mark) förutom naturreservat.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Medelavståndet minskar något mellan åren, men generellt har flertalet av de boende i kommunen fortfarande långt till skyddad natur. Det är framför allt naturreservatet Ormberget-Hertsölandet som angränsar mot några större bostadsområden, som Hertsön, Kronan och Björkskatan, ger många invånare tillgång till natur. I stora delar av övriga stadsbygden är avstånden större.
Minskningen av medelavståndet från och med 2018 representerar inte en förändring i verkligheten. Den beror på att man från och med det året även räknar med biotopskyddsområden i statistiken. Dessa områden är små och sällan tillgängliga som attraktiva besöksmål.

Indikator ÖM.6.12

Fördelning småhus, bostadsrätter och hyresrätter

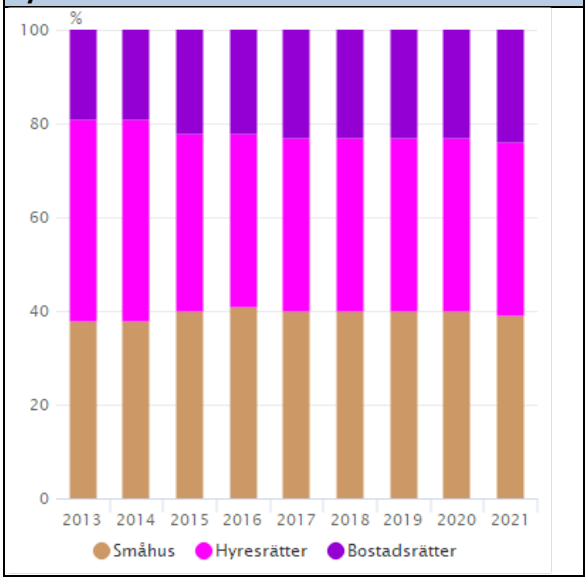

Datakälla: SCB

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Under 2021 har uppförandet av nya bostäder inte påverkat fördelningen av boendeformer.
Den är fortfarande ojämn i vissa stadsdelar, på Lulsundet dominerar småhus, i Bergviken bostadsrätter och på Malmudden hyresrätter.
I byarna är det nästan uteslutande småhus.
Med hjälp av markanvisning kan kommunen stimulera den boendeform som behövs för området.
I medborgarundersökning 2019 ger invånarna utbudet av olika typer av boendeformer betyget 4,9, vilket är strax under snittbetyget på 5,1 för totalt 135 kommuner.
Det är önskvärt med en jämnare blandning mellan olika bostadstyper med max 45 procent för den bostadstyp som dominerar.

Vardag

Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv

Målet syftar till att öka mängden närproducerat, att effektivisera resursanvändningen, att minska avfallsmängderna, att öka återbruk och återvinning.

Bedömning

Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

Drygt hälften av indikatorerna visar en svagt positiv utveckling och den andra halvan oförändrad. Ett fortsatt fokus på resvanor, ekologiska livsmedel och resurshushållning behövs för att nå målet. Flera indikatorer har påverkats av pandemin.

Det är ett bra urval av indikatorer för målet som även visar målets bredd. Det finns indikatorer under andra mål som berör detta mål. Ingen av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg.

Målet följs med tio indikatorer. Sex av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend och fyra har en oförändrad trend. Ekologisk jordbruksmark har en negativ trend.

Indikator ÖM.7.1

Antal resor med kollektivtrafik per invånare

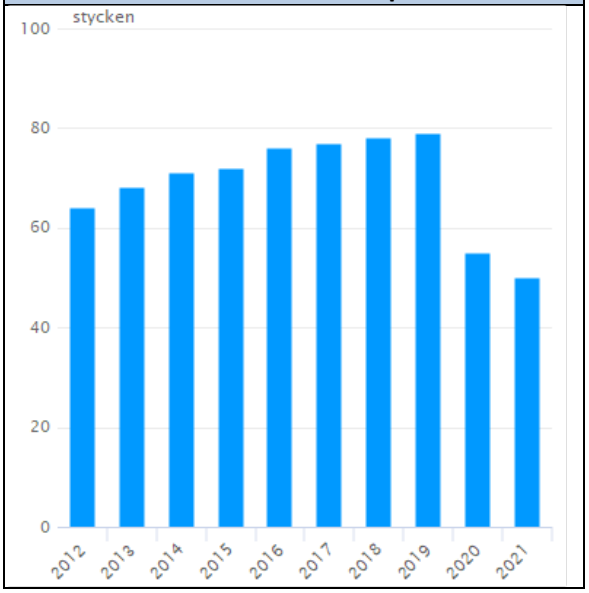

Datakälla: Luleå Lokaltrafik, Länstrafiken i Norrbotten

Indikatorn visar antalet påstigande på bussar i kommunen.

Kommentar

Trenden är positiv.

Antalet resor per invånare med lokaltrafiken visar en stadigt ökande trend sedan början av 2000-talet. Även länstrafiken visar en resandeökning de senaste åren. Pandemin under 2020 och 2021 har påverkat resandet med kollektivtrafik kraftigt. Ett mer normalt år möjliggör lokaltrafiken ca 5,3 miljoner resor varje år och länstrafiken nästan 780 000 resor med start i Luleå kommun.

Indikator ÖM.7.2

Andel bilresor kortare än 4 km (som förare)

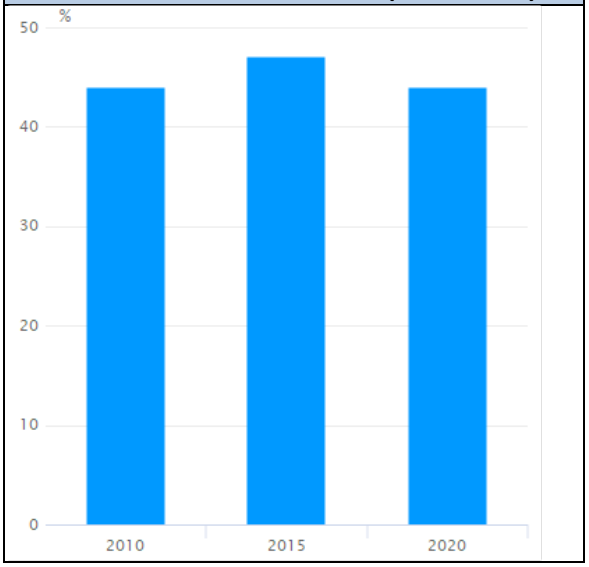

Datakälla: Lokal resvaneundersökning (RVU)

Resvaneundersökningen görs vart femte år.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.

Här avses endast resor med bil där man själv är förare och därmed inte bilresor som passagerare (vilket är 8 %). Trenden visar att det skett en minskning från föregående år. Vid mätningen pågick pandemi, vilket med stor sannolikhet har påverkat utfallet då resor generellt har minskat.

Indikator ÖM.7.3

Total mängd (kg) insamlat hushållsavfall, inkl producentansvar, per invånare

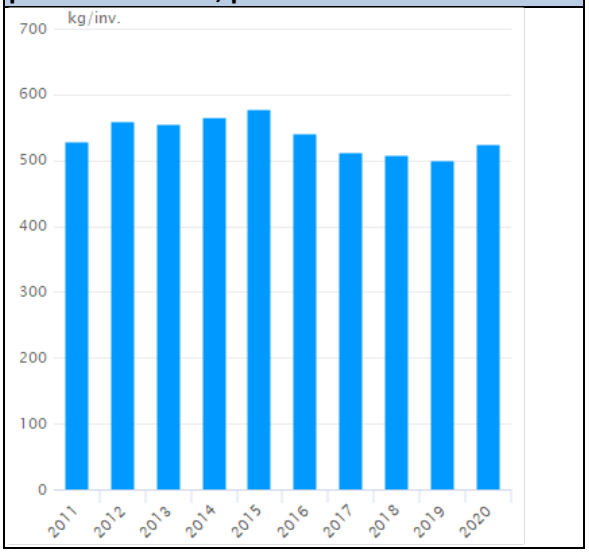

Datakälla: Kolada

Kommentar

Trenden är positiv.

Från att de senaste fem åren ha haft en positiv utveckling med minskande mängder hushållsavfall (inklusive materialåtervinning och kompostering) verkar trenden vända för 2020. Förändringen kan bero på pandemin med ökade insamlingsmängder av alla fraktioner förutom för mat- och brännbart restavfall. Att mängden mat- och restavfall minskade är positivt, det kan betyda att intresset för källsortering, matsvinn har ökat hos många. Fler har troligen lagat mat samt rensat ut i hemmet och då bland annat lämnat elektronik- och grovavfall till återvinningscentralerna vilket kan förklara ökningen. Luleå ligger fortfarande på ungefär samma nivå som genomsnittet för riket med något bättre värden när det gäller insamling till materialåtervinning och kompostering, vilket är ungefär hälften av hushållsavfallet.

Indikator ÖM.7.4

Andel resor med gång, cykel eller buss

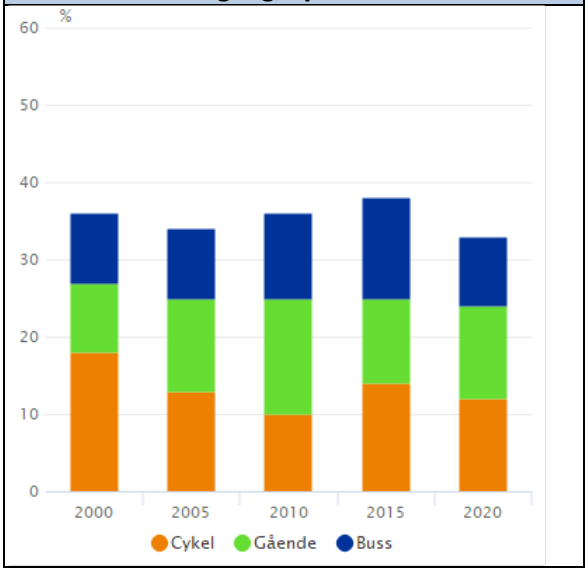

Datakälla: Lokal resvaneundersökning (RVU)
Resvaneundersökning görs vart femte år.

Kommentar
Trenden är oförändrad/otydlig.
Andelen som åker buss har minskat sedan 2010. Även andelen cyklister har minskat sedan 2015, dock är andelen cyklister i denna mätning fler jämfört med mätningen 2010. Pandemin har högst sannolikt påverkat val av färdmedel under 2020.
Resvaneundersökningarna visar generellt att kvinnor cyklar och åker bil i mindre omfattning än män, som åker buss i mindre utsträckning än kvinnorna. Äldre och yngre personer åker bil i mindre omfattning än mellanåldersgruppen.

Indikator ÖM.7.6

Total avbrottstid per kund (SAIDI) för långa avbrott, minuter/kund.

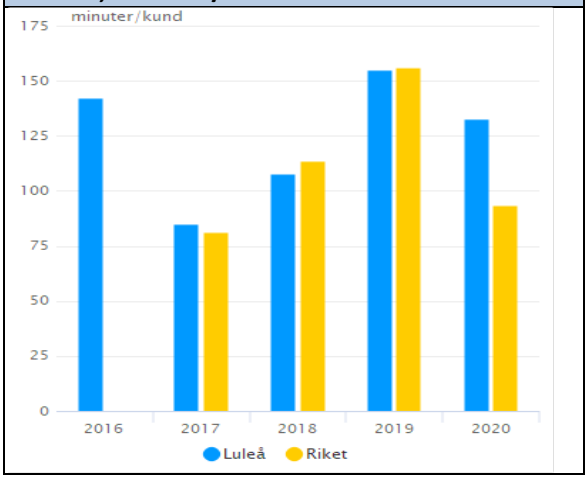

Datakälla: Kolada (Energimarknadsinspektionen)
Indikatorn visar genomsnittlig avbrottstid för långa elavbrott (längre än 3 min). De kan vara både planerade och oförutsedda.

Kommentar
Trenden är oförändrad/otydlig.
Trenden är svår att bedöma. Detta dels då det högre värdet under 2019 till stor del kan härledas till ett enda större planerat avbrott för en kund och dels att väderförhållandena har påverkat elavbrottstiderna. Det nämnda planerade avbrottet år 2019 påverkade SAIDI med ca 30 minuter/kund. Luleå Energi har fortsatt arbetet med vädersäkring och investeringar i bl.a. fjärrstyrd teknik och rundmatningsmöjligheter för högre redundans och förkortade elavbrottstider.

Indikator ÖM.7.7

Körd sträcka med bil per invånare

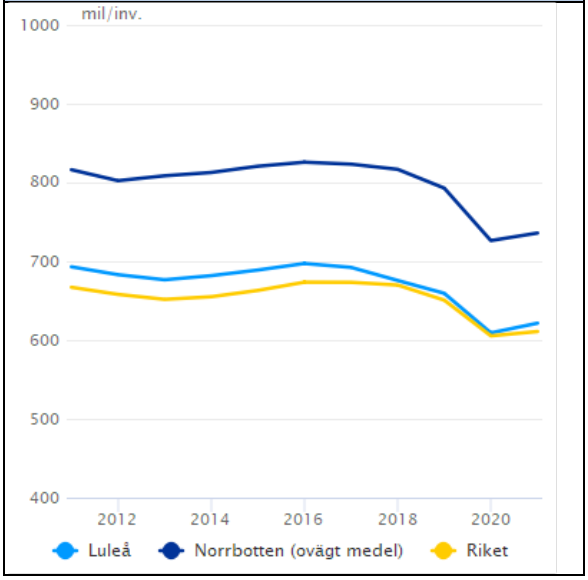

Datakälla: Kolada (TRAFA)

Kommentar

Trenden är positiv.
Körsträckan per invånare har haft en kraftig ökning sedan 70-talet. Sedan 2016 har den körda sträckan minskat kraftigt. Luleå kommun har ett värde som i stort sett ligger på genomsnittet för Sverige. Vi ligger i den grupp kommuner (25%) med de lägsta värdena tillsammans med Umeå, Sundsvall och Gävle.

Indikator ÖM.7.8

Cykelvägssträcka (meter) statlig, kommunal och enskild per invånare

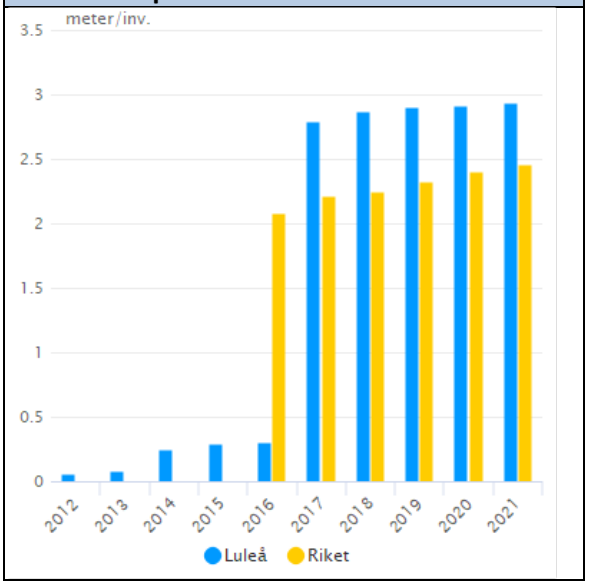

Datakälla: Kolada (Trafikverket (NVDB), SCB)

Kommentar

Trenden är positiv.
Cykelvägssträckan har fortsatt ökat de senaste åren, mycket tack vare nya stadsdelar som har färdigställts eller börjar ta form. Ny cykelinfrastruktur i samband med Östra länkens vatten- och avloppsutbyggnad har också bidragit till att antal längdmeter ökat, bland annat längs Storhedsvägen och intill Bodenvägen. Trots en mycket lägre investeringstakt för cykelåtgärder de senaste åren så har cykelvägnätet fortsatt att utvecklas i samband med andra större stadsbyggnadsprojekt. Luleå kommun ligger något över genomsnittet för riket.
Vad tycker cyklisterna i Luleå?
Cyklistvelometern är en nationell granskning av vad cyklisterna i deltagande kommuner tycker om sin cykelkommun.
Cyklistvelometern genomfördes 2018 och 2020 och visade att Luleåbor är relativt nöjda i jämförelse med övriga landet. Luleå ligger i nivå med eller lite högre inom de flesta kategorier jämfört med mellanstora städer och även nationellt. Däremot visar undersökningen att många kommuner behöver bli betydligt bättre för att cyklisterna ska vara nöjda, inklusive Luleå kommun.

Indikator ÖM.7.9

Andel jordbruksmark som brukas med ekologiska metoder

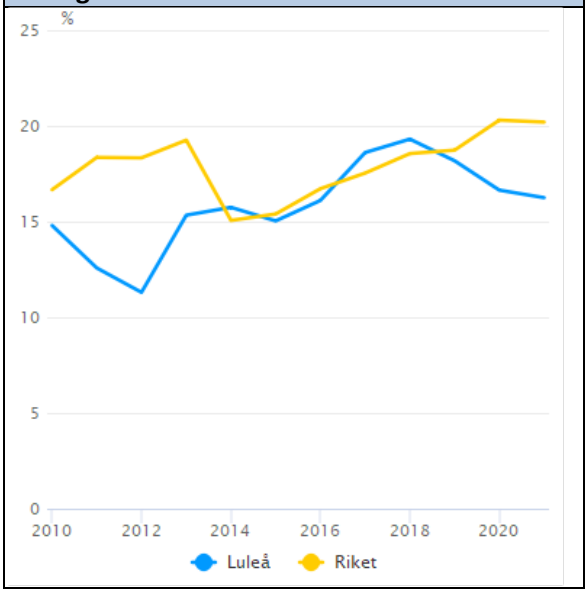

Datakälla: Kolada (Jordbruksverket)

Kommentar

Trenden är negativ.
Den långsiktigt svaga uppgången av talet har sedan tre år brutits och nu pekar trenden neråt. Luleå kommun ligger nu under nivån för riket. Den största andelen av jordbruksmarken används för foderproduktion.

Indikator ÖM.7.10

Inköpskostnaden för ekologiska livsmedel i förhållande till den totala inköpskostnaden för livsmedel

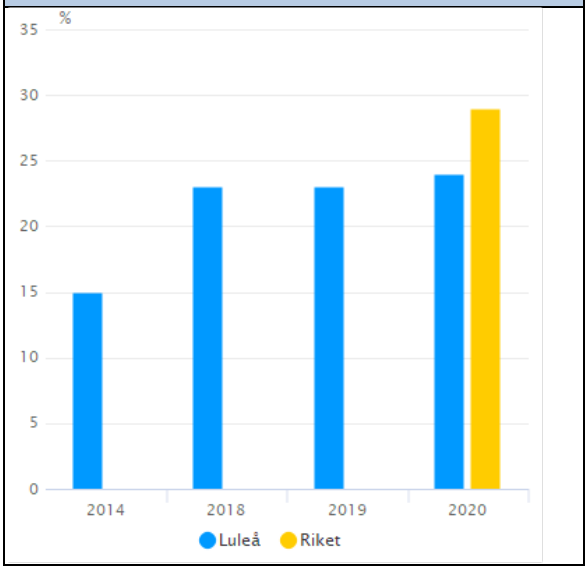

Datakälla: Kolada (EkoMatCentrum)

Indikatorn redovisar inköpskostnaderna för följande märkningar av livsmedel: KRAV, Demeter, EU ekologisk och MSC.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Indikatorn visar att utveckling av ekologiska livsmedel i Luleå kommun är positiv sedan 2006, från 11% till 23%. De två senaste åren har värdet legat stilla. Jämfört med andra kommuner ligger Luleå kommun i gruppen (50%) med medelvärden, men i den lägre delen. Genomsnittet för riket är 29%. Borlänge, Örebro, Södertälje och Trosa är exempel på kommuner som har höga värden, ligger kring 60%.

Indikator ÖM.7.11

Andel invånare som bor med en hållplats inom 500 m

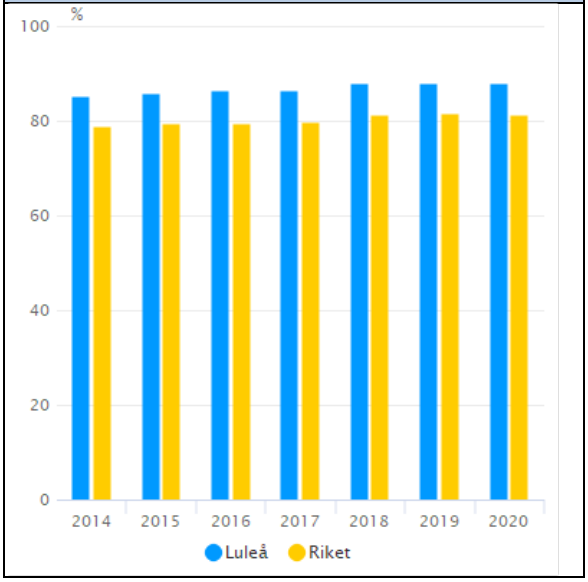

Datakälla: Kolada (SCB)

Indikatorn redovisar avstånd till busslinjer som trafikeras med minst en avgång per timme, vardag kl 6-20.

Kommentar

Trenden är positiv.
Luleå kommun har en väl utbyggd lokal kollektivtrafik. Vi ligger i gruppen kommuner med de högsta värdena. Trenden är svagt positiv.
I den resevaneundersökning som genomfördes 2020 framkom det att fler kvinnor än män, 64 jämfört med 48 procent, har tillgång till busskort. I samma undersökning var hälften av de som svarade positivt inställda till att prioritera busstrafiken före biltrafiken.

Innovation

Luleå är ett ledande nav för tillväxt och innovation

Målet syftar till att få fler företagare i nya branscher, att utveckla teknik för framtiden, att bygga hållbart, att nå ett gott företagsklimat och att öka digitaliseringen.

Bedömning

Målet kan nås till 2040.

Indikatorerna visar på en positiv utveckling. För att nå målet behövs fortsatt arbete med att ge förutsättningar för tillväxt och innovationer.

Det är ett bra urval av indikatorer för målet. Ingen av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg. Två indikatorer mäter nästan samma sak, dagbefolkning och nettoinpendling. En indikator, forskning i kommunal regi, är omöjlig att bedöma. Målet följs med åtta indikatorer, varav en inte kan bedömas. Fem av indikatorerna har en positiv utvecklingstrend och två en oförändrad eller otydlig trend.

Indikator ÖM.8.1

Datakälla: SCB

Omfattar företag inom Information och kommunikation samt Företagstjänster.

Kommentar

Trenden är positiv.

Andelen förvärvsarbetande inom kunskapsintensiva företag (av det totala antalet sysselsatta) har sakta ökat från 15,9 procent till 16,3 procent år 2020.

Antalet förvärvsarbetande inom kunskapsintensiva företag har ökat varje år med i snitt 88 personer per år (346 fler personer 2019 jämför med 2015). Majoriteten i ökningen är män, andelen kvinnor är i stort sett samma varje år.

Indikator ÖM.8.2

Företagares bedömning av service i myndighetsutövning (skala 0-100)

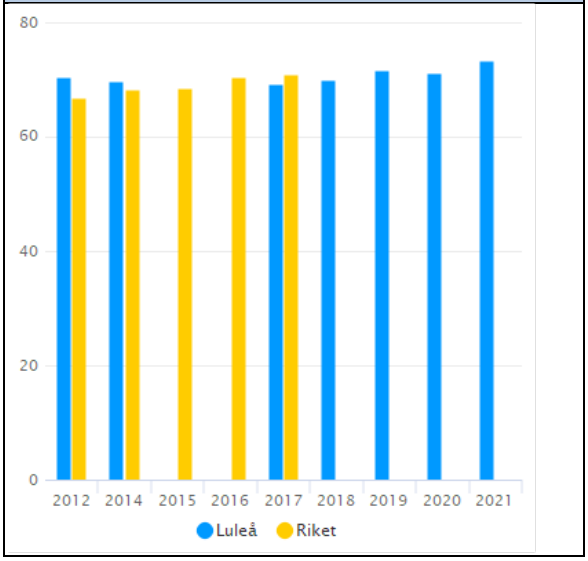

Datakälla: Kolada (Insikt SKR)

Kommentar

Trenden är positiv.
Senaste året hade Luleå ett nöjd-kund-index (NKI) på 73 och värdet har ökat sedan 2017 från 69 till 73. Det är ett resultat strax under sverigesnittet (75). Om man jämför med genomsnittet för större städer har Luleå kommun närmat sig medelvärdet (74). Både Kalix och Boden har mycket högre värden och ligger i topp på över 85. Data finns inte för alla kommuner, ca 100 kommuner saknas.

Indikator ÖM.8.3

Antal nyregistrerade företag

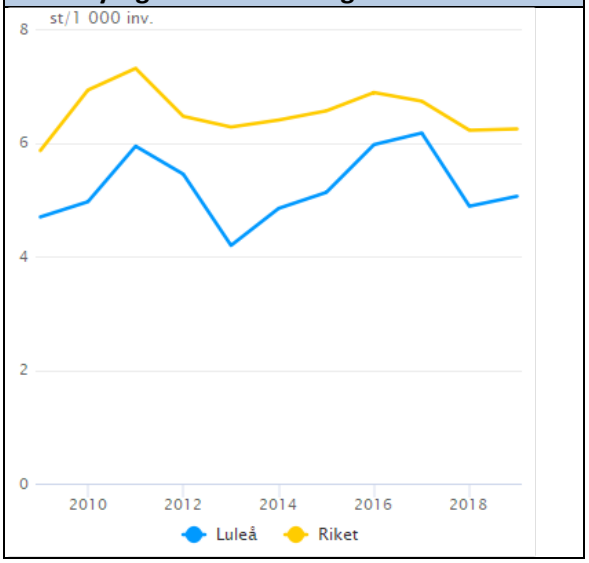

Datakälla: Kolada (SCB)

Indikatorn visar antalet nystartade aktiebolag, enskilda näringsidkare, handelsbolag och kommanditbolag, per tusen invånare.

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Talet påverkas nästan helt av konjunkturläget och varierar därför år för år. 2016 och 2017 var två år med ett stort antal nya företag. År 2018 sjönk nyföretagandet i Luleå kommun kraftigare än i riket, om detta beror på ökad konkurrens om arbetskraft, konjunkturförändringar eller annat är svårt att säga. År 2019 låg nyföretagandet på ungefär samma nivå som 2018.
Luleå ligger under genomsnittet för riket som är 6,2 och på samma nivå som ex Linköping, Sundsvall och Växjö.

Indikator ÖM.8.5

Totalt antal arbetstillfällen (dagbefolkning)

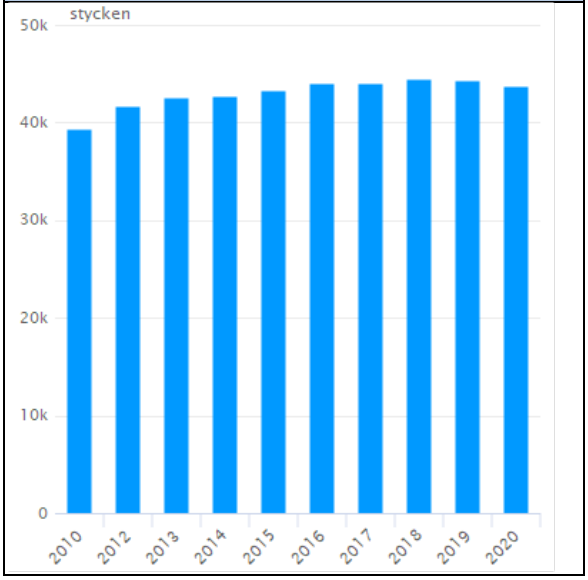

Datakälla: SCB

Indikatorn visar dagbefolkningen, som är personer som arbetar i Luleå kommun och bor i Luleå eller i andra kommuner.

Kommentar

Trenden är positiv.
Trenden över längre tid är en ökning av arbetstillfällena i Luleå kommun. Mellan åren 2010 till 2016 syns en ökande trend, efter det ligger antalet kring 44 000.
Trenden är positiv och antalet arbetstillfällen har ökat med 4 325 st jämfört med 2010.

Indikator ÖM.8.6

Omsättning i aktiebolag

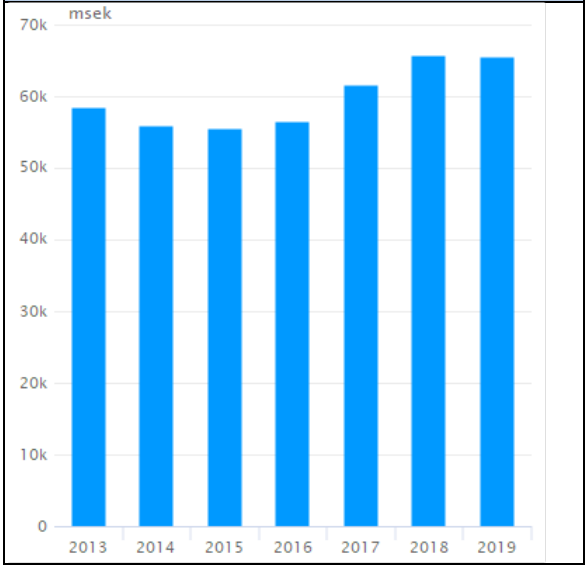

Datakälla: Bisnode

Kommentar

Trenden är positiv.
Under 2019 hade flera större företag en sämre utveckling än tidigare och det påverkar totalen. Flera stora företag har haft en sämre utveckling av både förädlingsvärde och anställda under perioden, vilket påverkar hela näringslivet negativt.

Indikator ÖM.8.7

Utgifter för egen och utlagd FoU

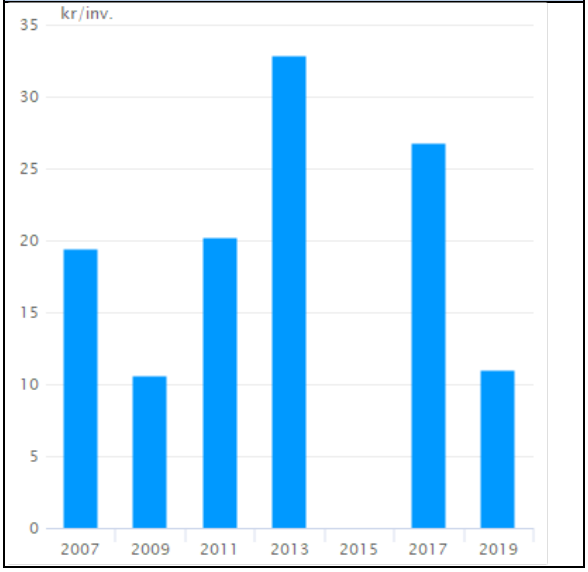

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trend kan inte bedömas.
Det är svårt att kommentera om värdena visar på ett bra eller dåligt resultat. I tider av stor förändring behövs förmodligen mer forskning för att utveckla kommunal verksamhet. Luleå kommun satsar mindre än medelvärdet för alla kommuner som är 13 kr/invånare för år 2019.

Indikator ÖM.8.8

Andel hushåll med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s

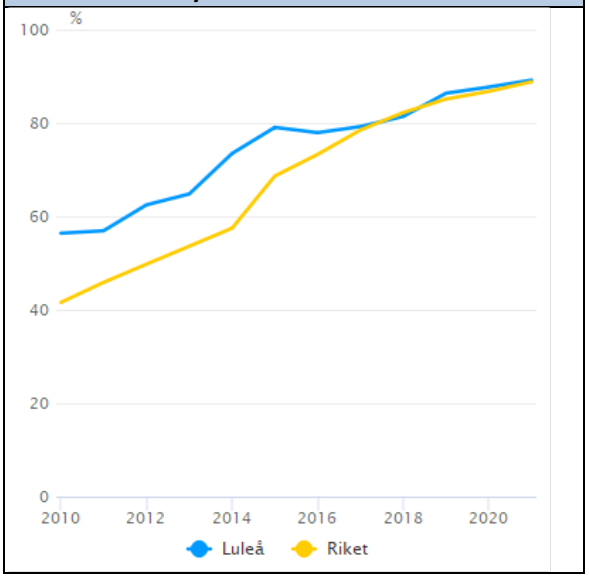

Datakälla: Kolada (PTS)

Kommentar

Trenden är positiv.
Luleå kommun har en god tillgång till bredband med hög hastighet, för 100 Mbit/s är det 92% inom tätort och 55% utanför tätort. Vi ligger därmed, totalt sett, något över rikets nivå och i en grupp kommuner med höga värden. På områden utanför tätbebyggda områden är tillgången till bredband med minst 100 Mbit/s lägre än riket (63%).

Indikator ÖM.8.9

Andel nettoinpendlare av totalt antal förvärvsarbetare

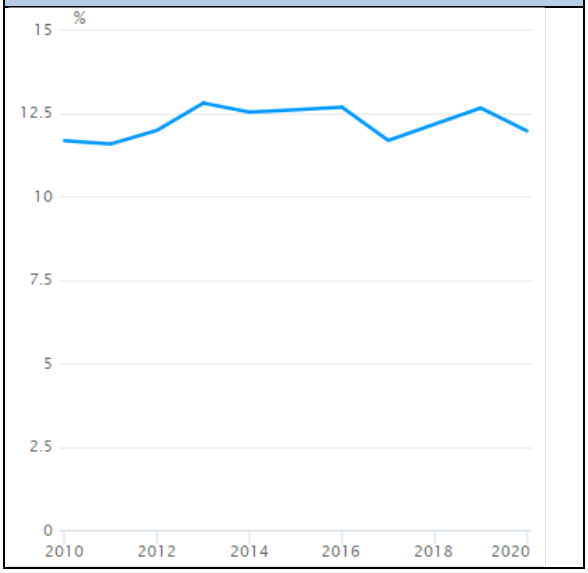

Datakälla: Kolada

Antal inpendlare (personer som förvärvsarbetar i kommunen och bor i en annan kommun) minus antalet utpendlare till kommunen dividerat med antal förvärvsarbetare som bor i kommunen (nattbefolkning).

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig. Nettoinpendlingen har sedan 2010 legat i stort sett på samma nivå runt 12 %. Luleå kommun har en positiv nettoinpendling gentemot övriga kommuner i Luleåregionen. Luleås värden liknar kommuner som Östersund och Helsingborg. Andelen män som pendlar in och ut är högre än andelen kvinnor.

Arbete

Luleås invånare har arbete

Målet syftar till att ha en hög kunskapsnivå, ha bra och tillgängliga områden för arbetsplatser, att ge möjligheter till praktik och validering av kompetens.

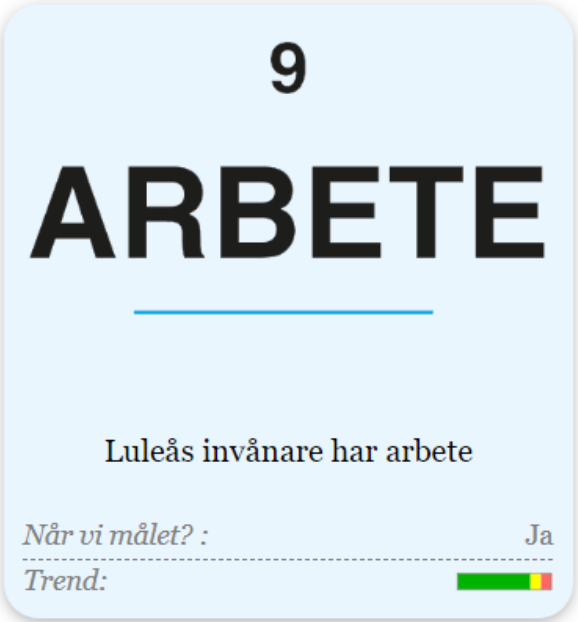

Bedömning

Målet kan nås till 2040.

Flera av indikatorerna visar en positiv utveckling. För att säkert nå målet behövs ett fortsatt fokus på behöriga elever, fler nyanlända i arbete och fler invånare.
Det är ett bra urval av indikatorer för målet som även visar målets bredd. Ingen av indikatorerna mäter Luleåbornas upplevelse eller betyg.
Målet följs med nio indikatorer, sju av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend och två har en oförändrad eller otydlig trend. En indikator har en negativ trend, det är andelen som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera.

Indikator ÖM.9.1

Andel förvärvsarbetande, 20-64 år, i november månad

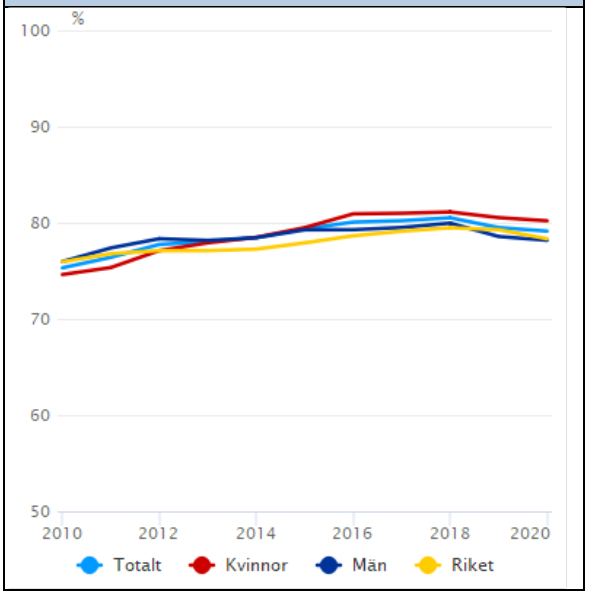

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Andelen förvärvsarbetande i åldrarna 20-64 har ökade fram till 2018 och sedan dess har utvecklingen nått en platå. Andelen förvärvsarbetande i Luleå följer utvecklingstrenden i riket.
Könsskillnaderna har förändrats, före 2014 var andelen förvärvsarbetande män högre jämfört med andelen kvinnor och efter 2014 var andelen förvärvsarbetande män lägre jämfört med andelen för kvinnor.

Indikator ÖM.9.2

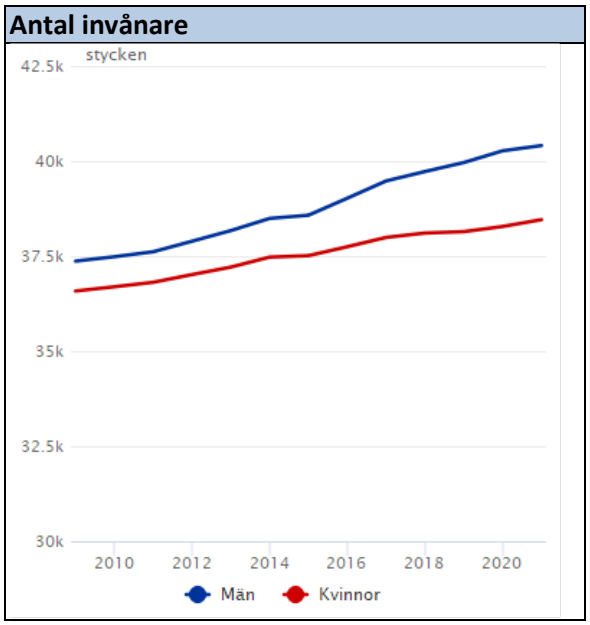

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trenden är positiv.
Befolkningen har ökat med 4 689 personer mellan åren 2011 till 2021. Det bor 1 949 fler män än kvinnor i kommunen. Bland åldersklasserna har gruppen 75+ år ökat mest med cirka 28 procent. Åldersgruppen 19-24 år har minskat mest med cirka 11 procent. Befolkningen har ökat sedan 2012 i både stadsdelarna (+6 procent) och på landsbygden (+9 procent). De utrikes födda har ökat från 9 till 12 procent av den totala befolkningen jämfört med 2012.

Indikator ÖM.9.3

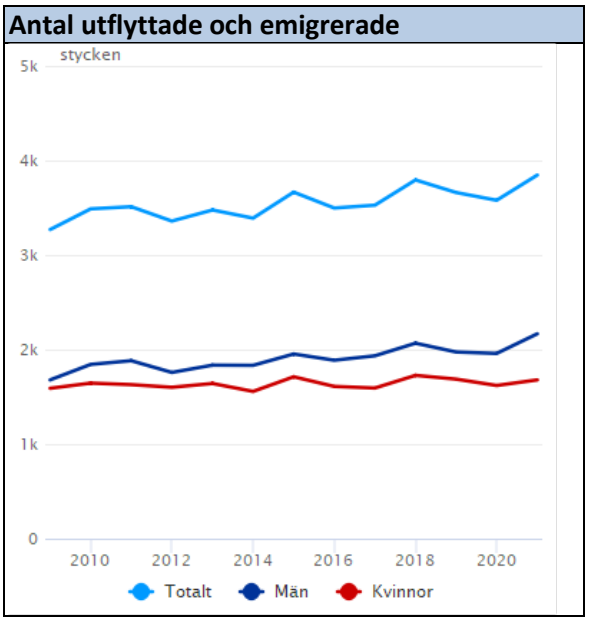

Datakälla: Kolada

Kommentar

Trenden är positiv.
Varje år flyttar drygt 3 500 personer från Luleå kommun, det är ett högt värde jämfört med medelvärdet för alla kommuner (ca 2 000). Vi har högre värde än våra grannkommuner men ett lägre värde jämfört med Umeå (ca 6 000 utflyttade varje år). Universitets- och högskolestäder har höga värden, den största ”flyttgruppen” är 20-64 år. Jämförelser mellan könen visar att det är fler män än kvinnor som flyttar ut från Luleå kommun varje år. Utflyttningen har en ökat över tid men även inflyttningen vilket innebär att flyttnettot totalt sett är positivt och för 2021 låg flyttningsöverskottet på 198 personer.

Indikator ÖM.9.4

Andel unga, 17-24 år, som varken arbetar eller studerar

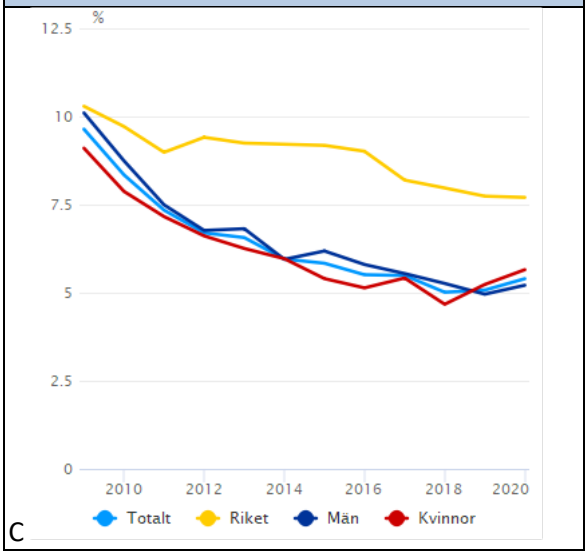

C

Datakälla: Kolada (SCB)

Indikatorn visar andelen unga som är öppet arbetslösa.

Kommentar

Trenden är positiv.
Ungdomsarbetslösheten har sjunkit stadigt sedan krisåren 2009-2012. Bland arbetslösa unga märks särskilt de som inte avslutat gymnasiet eller har någon funktionsvariation. Av de unga arbetslösa är 5,2% män och 5,7% är kvinnor. Luleå har en lägre ungdomsarbetslöshet än genomsnittet för riket, 5,4% jämfört med 7,7%.
I spåren av pandemin kunde man se en ökning, procentuellt sett, bland unga jämfört med de äldre då unga har en svagare förankring på arbetsmarknaden. Många branschers återhämtning efter pandemin ger nu en ökad möjlighet för unga att komma in på arbetsmarknaden, något som ger en positiv utveckling för ungdomsarbetslösheten.

Indikator ÖM.9.5

Andel elever i åk 9 som är behöriga att söka till yrkesprogram

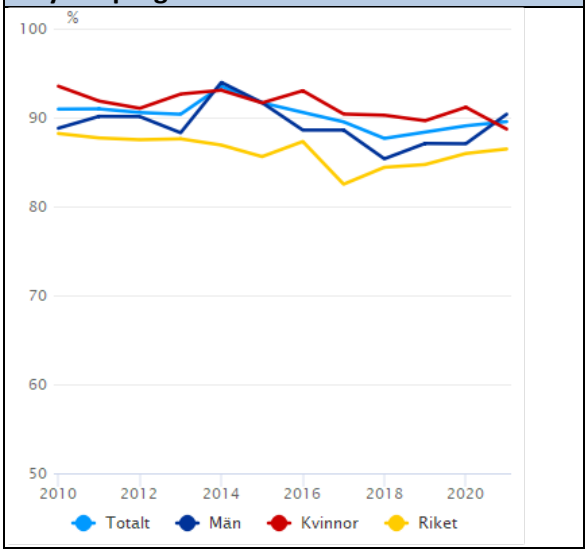

Datakälla: Kolada (SCB, Skolverket)

Indikatorn avser andelen elever som är behörig till gymnasieskolans yrkesprogram. Elever med okänd bakgrund ingår inte i indikatorn. Uppgiften avser läsår. Kriterierna för att vara behörig till gymnasieskolan förändrades för eleverna som påbörjade gymnasieskolan år 2013.

Kommentar

Trenden är positiv.
Luleå kommuns skolor presterar bland de 25 % bästa kommunerna när det gäller gymnasiebehörighet. Andelen behöriga elever har ökat något från föregående läsår. Andelen flickor som är behöriga till yrkesprogram har minskat sedan föregående år medan andelen behöriga pojkar har ökat. Behörigheten är nu högre för pojkar än flickor. Det är för tidigt att dra slutsatser om bidragande orsaker men det är troligt att när undervisningen anpassats till pandemin kan det ha påverkar flickor mer negativt och pojkar mer positivt.

Indikator ÖM.9.6

Andel gymnasieelever med examen inom fyra år, folkbokförda i Luleå kommun

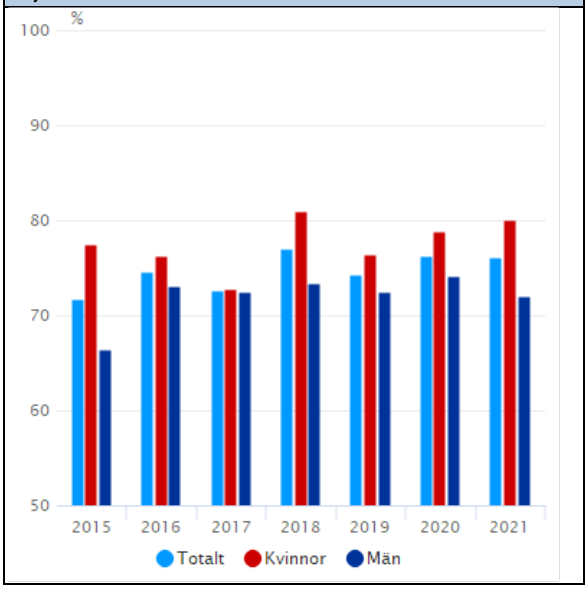

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trenden är positiv.
Andelen elever folkbokförda i kommunen som tar examen inom 4 år har haft en svagt positiv trend över längre tid. Resultatet för 2020 återfinns bland de 25 procenten främsta kommunerna i landet. Andelen elever med examen efter fyra år är högre för flickor (79%) än för pojkar (74%). Resultatet för bägge könen är också jämförelsevis bland de främsta i Sverige.
Majoriteten av gymnasieeleverna som bor i Luleå kommun går i den kommunala gymnasieskolan här. Under läsåret 2019–2020 gick 82 procent av eleverna folkbokförda i Luleå i den kommunala gymnasieskolan (riket 50 procent).
Luleå gymnasieskola har sedan läsåret 2016-17 haft genomströmning (till examen) som ett tydligt huvudfokus och kopplat en rad utvecklingsinsatser till detta.

Indikator ÖM.9.7

Andel elever på SFI (Svenska för invandrare) som klarat minst två kurser på studievägen av nybörjare två år tidigare

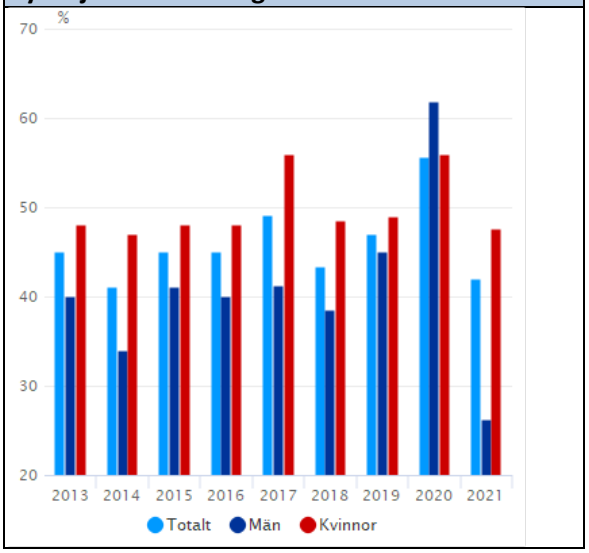

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trenden är oförändrad/otydlig.
Det är högre andel kvinnor än män som klarar minst två kurser på SFI, 48% jämfört med 42% vilket är förhållandevis små skillnader. Jämfört med föregående år har andelen män som klarar två kurser minskat från 45 procent till 42. En förklaring till minskningen kan vara den goda arbetsmarknaden som lett till att män i högre utsträckning arbetat och haft mindre tid över för SFI-studier.

Indikator ÖM.9.8

Andel som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar)

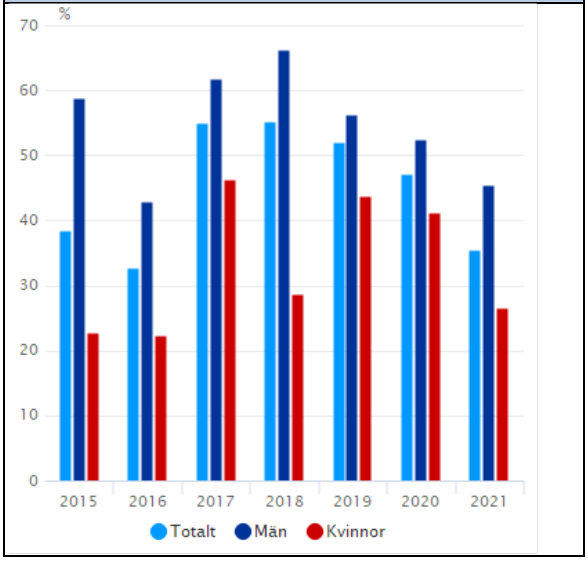

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trenden är negativ.
Färre kvinnor går ut i arbete eller studier jämfört med män, trots att en högre andel kvinnor klarar Svenska för invandrare. 27% av kvinnorna gick till arbete eller studier medan motsvarande siffra för männen var 45%. Denna skillnad är återkommande år från år. Tittar man på avbrottsorsaker från studier, framförallt SFI, sticker föräldraledighet ut som en faktor för kvinnor, vilket troligen går att applicera även här. En faktor som tydligt påverkar jämställdheten negativt.

Indikator ÖM.9.9

Andel, 25-64 år, som har eftergymnasial utbildning

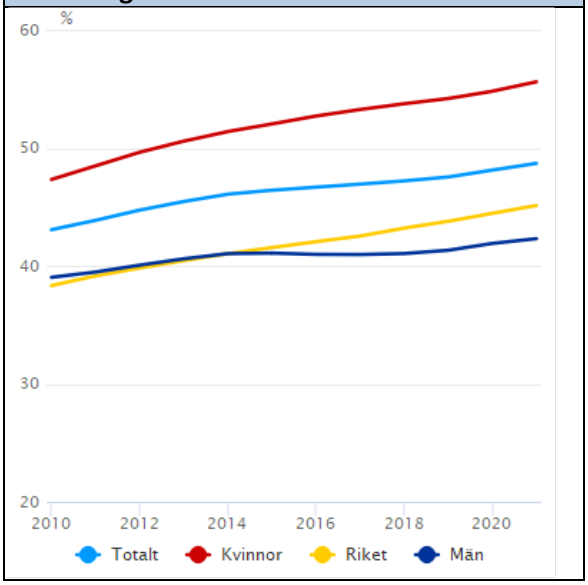

Datakälla: Kolada (SCB)

Kommentar

Trenden är positiv.
Andelen med eftergymnasial utbildning ökar i Luleå kommun. Kvinnorna har en högre utbildningsgrad än männen. Kvinnornas utbildningsnivå har ökat varje år och männens sedan 2019. Både män och kvinnor i Luleå har en högre utbildningsnivå än riket och socioekonomiskt liknande kommuner.
Andel med eftergymnasial utbildning i Umeå är högre, 64,9% av kvinnorna och 49,9% av männen.